

Libor Klimek

Leges

Aplikačné otázky zneužívania trhu na európskej úrovni

teoretik

Libor Klimek

Aplikačné otázky zneužívania trhu na európskej úrovni

Vzor citace:

Klímek, L. *Aplikačné otázky zneužívania trhu na európskej úrovni*. Praha: Leges, 2024. 61 s.

Autor:

doc. JUDr. et PhDr. mult. Libor Klímek, PhD., Dr. h. c.

Recenzenti:

doc. JUDr. Bystrík Šramel, PhD. – Fakulta sociálnych vied Univerzity sv. Cyrila a Metoda v Trnave, prorektor univerzity

doc. JUDr. Martin Štrkolec, PhD. – Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, člen Katedry trestného práva; advokát

JUDr. Martin Mihók, PhD., LL.M. – prokurátor

Monografia bola publikovaná v rámci projektu VEGA č. 1/0100/24 „Zavedenie európskych trestných činov do právneho poriadku Slovenskej republiky“.

Aplikačné otázky zneužívania trhu na európskej úrovni	Rozsah diela: 3,46 AH
---	-----------------------

Vydalo Nakladatelství Leges, s. r. o., Lublaňská 4/61, Praha 2,
v roce 2024 jako svou 978. publikaci.

Edice Teoretik

Vydání první

Návrh obálky Michaela Vydrová

Sazba Lucie Kuthanová

www.knihyleges.cz

© Libor Klímek, 2024

ISBN 978-80-7502-777-1 (e-book)

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Klimek, Libor, 1985-

Aplikačné otázky zneužívania trhu na európskej úrovni / Libor Klimek. -- Vydání první. -- Praha : Leges, 2024. -- 1 online zdroj. -- (Teoretik)

Obsahuje bibliografii a bibliografické odkazy

ISBN 978-80-7502-777-1 (online ; pdf)

* 336.76 * 343.37 * 341.171(4) * 340.132 * (4) * (048.8) * (0.034.2:08)

- Soudní dvůr Evropské unie
- finanční trhy -- země Evropské unie
- finanční kriminalita -- země Evropské unie
- evropské právo
- aplikace práva -- země Evropské unie
- zneužívání trhu
- monografie
- elektronické knihy

343 - Trestní právo [16]

Obsah

Zoznam použitých skratiek	5
Úvod	7
Kapitola 1 Teoretické východiská zneužívania trhu	9
1.1 Európsky rozmer zneužívania trhu a jeho právna úprava	9
1.2 Trestná zodpovednosť za zneužívanie trhu ako trestného činu .	14
Kapitola 2 Neoprávnenosť zverejnenia dôvernej informácie: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-302/20 – A proti AMF	16
2.1 Návrh na začatie konania	16
2.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky.	16
2.3 Analýza Súdneho dvora	20
2.4 Výrok rozhodnutia.	30
Kapitola 3 Správne sankcie trestnoprávnej povahy: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-481/19 – D. B.	32
3.1 Návrh na začatie konania	32
3.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky.	32
3.3 Analýza Súdneho dvora	36
3.4 Výrok rozhodnutia.	40
Kapitola 4 Záznamy o prenose dát od prevádzkovateľa elektronických komunikačných a boj proti zneužívaniu trhu: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-339/20 a C-397/20 – V. D. a S. R.	41
4.1 Návrh na začatie konania	41
4.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky.	41
4.3 Analýza Súdneho dvora	46
4.4 Výrok rozhodnutia.	53
Záver	55
Použité zdroje	57
O autorovi	60

Zoznam použitých skratiek

Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd	Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, Rada Európy, Séria európskych zmlúv č. 005 [1950]; oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky č. 209/1992 Zb. o dojednaní Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a Protokolov na tento Dohovor nadväzujúcich
EÚ	Európska únia
Charta základných práv EÚ	Charta základných práv Európskej únie. Úradný vestník EÚ, C 83/389, 30. marec 2010
nariadenie č. 596/2014 o zneužívaní trhu	nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES. Úradný vestník EÚ, L 173/1, 12. jún 2014
smernica 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií	smernica Európskeho parlamentu a Rady 2002/58/ES z 12. júla 2002, týkajúca sa spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií (smernica o súkromí a elektronických komunikáciách). Úradný vestník ES, L 201/37, 31. júl 2002

<p>smernica 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií</p>	<p>smernica Komisie 2003/124/ES z 22. decembra 2003, ktorou sa vykonáva smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES, pokiaľ ide o vymedzenie a zverejňovanie dôverných informácií a vymedzenie manipulácie s trhom. Úradný vestník EÚ, L 339/70, 24. december 2003</p>
<p>smernica 2003/6/ES o zneužívaní trhu</p>	<p>smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu). Úradný vestník ES, L 96/16, 12. apríl 2003</p>
<p>smernica 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu</p>	<p>smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu). Úradný vestník EÚ, L 173/179, 12. jún 2014</p>

Úvod

Justičná spolupráca v trestných veciach v rámci EÚ je založená na mechanizme vzájomného uznávania justičných rozhodnutí a harmonizácii európskych trestných činov.¹ Manipulácia s trhom síce nie je výslovne uvedená v Zmluve o fungovaní EÚ medzi európskymi trestnými činmi, no k jej harmonizácii došlo – vrátane súvisiacich trestnoprávných sankcií.

EÚ sa zaoberá trestnoprávnym kontextom zneužívania trhu dlhodobo.² Cieľom aproximácie práva v EÚ bolo zlepšiť podmienky na vytvorenie a fungovanie vnútorného trhu. Cieľom bolo zabrániť vzniku prekážok voľného obchodu a hospodárskej súťaže vyplývajúcich z rozdielneho vývoja vnútroštátnych právnych predpisov. Rôznorodosť vnútroštátnych právnych predpisov zaoberajúcich sa hospodárskymi činnosťami viedla k potrebe spoločných pravidiel pre všetkých účastníkov trhu.³

Za účelom minimalizovania manipulácie s trhom bolo na úrovni EÚ predstavené nariadenie č. 596/2014 o zneužívaní trhu, ktorého o trestnoprávny rozmer legislatívne dopĺňa smernica 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu. Na jednej strane, právna úprava regulačne obsiahla predpokladané otázky súvisiace s ich predmetmi ich úpravy. Na strane druhej, ani najprecíznejšia právna úprava, žiaľ, nedokáže obsiahnuť všetky potrebné otázky, hlavne jej tvorcami nepredpokladané otázky. V rámci aplikačnej praxe sa stále objavujú

---

¹ Porovnaj: KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán; KLIMEK, L. *Mutual Recognition of Judicial Decisions in European Criminal Law*. Cham: Springer, 2017, 742 strán.

² Bližšie pozri: KLIMEK, L. *Effective Enforcement of Sanctions for Market Abuse in the EU: Introduction of Criminal Sanctions*. In: BĚLOHLÁVEK, A. – ČERNÝ, F. – ROZEHNÁLOVÁ, N. (eds.) *Czech Yearbook of International Law*, Vol. 4. New York: Juris Publishing, 2013, pp. 105 – 121; KLIMEK, L. *Criminal Responsibility for Market Abuse in European Legal Framework*. In: *EU Law Journal*, Vol. 4 (2019), No. 2/2019, pp. 14 – 19; BABONÝ, D. *Legal Regulation of Market Abuse – European and Slovak Perspective*. In: *Štát a právo*, Vol. 10 (2023), No. 2-3/2023, pp. 70 – 79.

³ BÖSE, M. *The Connection of Internal Market Law and Criminal Law*. In MÜLLER-GRAFF, P.-Ch. – SELVIG, E. (eds.) *Regulation Strategies in the European Economic Area*. Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag, 2011, s. 116.

polemické otázky, ktorých odpoveď právna úprava nepozná, a to otvára možnosť vyjadriť sa Súdnemu dvoru EÚ.⁴

Monografia sa zaoberá aplikačnými otázkami boja proti zneužívania trhu na európskej úrovni. Preskúmava najprv teoretické východiská tejto oblasti s osobitným zameraním na právny základ (Kapitola 1). Následne preskúmava aplikačné polemické otázky z ostatného vývoja (Kapitoly 2 až 4) – ide o aplikačnú prax Súdneho dvora EÚ. Pravda, náročnosť polemických otázok, ktorými sa zaoberal v rámci konaní o prejudiciálnych otázkach, je vysoká. Na strane druhej, ich spracovanie v prepojení na teoretické východiská je zrozumiteľnejšie.

Monografia je adresovaná právnej obci špecializujúcej sa v oblasti trestného práva, a to tak akademikom ako aj praktikom – advokátom, sudcom, prokurátorom a príslušníkom Policajného zboru SR. Cenné poznatky v nej nájdu taktiež študenti doktorandského štúdia v odbore Trestné právo.

---

⁴ Ku kompetenciám Súdneho dvora EÚ pozri: FUNTA, R. – JURIŠ, F. – KLIMEK, L. *Európske právo, 3. doplnené a rozšírené vydanie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2024, 516 strán.

Kapitola 1

Teoretické východiská zneužívania trhu

1.1 Európsky rozmer zneužívania trhu a jeho právna úprava

EÚ zastáva ten názor, že skutočný vnútorný trh s finančnými službami je kľúčový pre hospodársky rast a vytváranie pracovných miest. Integrovaný, efektívny a transparentný finančný trh si vyžaduje integritu trhu. Hladké fungovanie trhov s cennými papiermi a dôvera verejnosti v trhy sú predpokladom hospodárskeho rastu. Zneužívanie trhu poškodzuje integritu finančných trhov a dôveru verejnosti v cenné papiere. V EÚ bolo potrebné vytvoriť jednotnejší a silnejší rámec s cieľom zachovať integritu trhu, zabrániť prípadnej regulačnej arbitráži, zabezpečiť vyvodenie zodpovednosti pri pokusoch o manipuláciu a zabezpečiť väčšiu právnu istotu a menšiu regulačnú zložitosť pre účastníkov trhu.

Na úrovni EÚ základným právnym predpisom, ktorý upravuje zneužívanie trhu, je **nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 o zneužívaní trhu**⁵ (ďalej len „nariadenie č. 596/2014 o zneužívaní trhu“). Cieľom tohto nariadenia je rozhodujúcim spôsobom prispieť k riadnemu fungovaniu vnútorného trhu EÚ. Týmto nariadením sa ustanovuje spoločný regulačný rámec týkajúci sa obchodovania s využitím dôverných informácií, neoprávneného zverejnenia dôverných informácií a manipulácie s trhom (zneužívanie trhu), ako aj opatrení na zabránenie zneužívaniu trhu s cieľom zaistiť integritu finančných trhov v EÚ a zvýšiť ochranu investorov a ich dôveru v tieto trhy.⁶

Pokiaľ ide o **rozsah pôsobnosti nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu**, v rámci nadnárodnej úrovne EÚ sa uplatňuje na:⁷

---

⁵ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES. Úradný vestník EÚ, L 173/1, 12. jún 2014. Bližšie pozri: MARCO, V. – SEBASTIAN, M. *Market Abuse Regulation: Commentary and Annotated Guide*, second edition. Oxford: Oxford University Press, 2017, 720 strán.

⁶ Čl. 1 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

⁷ Čl. 2 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

- finančné nástroje prijaté na obchodovanie na regulovanom trhu alebo finančné nástroje, pre ktoré bola podaná žiadosť o prijatie na obchodovanie na regulovanom trhu,
- finančné nástroje, s ktorými sa obchoduje v rámci multilaterálnych obchodných systémov, ktoré boli prijaté na obchodovanie v rámci multilaterálnych obchodných systémov alebo pre ktoré bola podaná žiadosť o prijatie na obchodovanie v rámci multilaterálnych obchodných systémov,
- finančné nástroje, s ktorými sa obchoduje v rámci organizovaných obchodných systémov, ako aj
- finančné nástroje, ktoré sa neuvádzajú vyššie a ktorých cena alebo hodnota závisí od ceny alebo hodnoty finančného nástroja uvedeného v uvedených písmenách alebo má na ne vplyv, vrátane okrem iného swapov na úverové zlyhanie a rozdielových zmlúv.

Navyše, nariadenie č. 596/2014 sa takisto uplatňuje na konanie alebo transakcie vrátane ponúk, ktoré sa týkajú obchodovania na aukčnej platforme, ktorá bola schválená ako regulovaný trh, s emisnými kvótami alebo s inými draženými produktmi, ktoré sú na nich založené, vrátane dražených produktov, ktoré nie sú finančnými nástrojmi, podľa nariadenia (EÚ) č. 1031/2010. Bez toho, aby boli dotknuté akékoľvek osobitné ustanovenia vzťahujúce sa na ponuky predložené v súvislosti s aukciou, sa na takéto ponuky vzťahujú všetky požiadavky a zákazy uvedené v tomto nariadení, ktoré sa týkajú pokynov na obchodovanie.

Zneužívanie trhu bráni úplnej transparentnosti, ktorá je nevyhnutná pre obchodovanie na integrovaných finančných trhoch. **Právna úprava zakazuje tri typy zneužívania trhu**, a to:⁸

- manipulácia s trhom,
- obchodovanie s využitím dôverných informácií a
- neoprávnené zverejňovania dôverných informácií.

Manipulácia s trhom: Uzatváranie transakcií alebo konanie, ktoré: dáva alebo pravdepodobne dá nesprávne alebo zavádzajúce signály, pokiaľ ide o ponuku a dopyt finančného nástroja; zaisťuje alebo pravdepodobne zaisťuje cenu finančného nástroja na neprirodzenej úrovni. Tvoríť ju môže aj: tran-

⁸ Predchádzanie zneužívaniu trhu na finančných trhoch [online]. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=LEGISSUM:240404_2> [2024-06-18]; Trestné sankcie za zneužívanie trhu [online]. Dostupné na <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=CELEX:32014L0057>> [2024-06-18].

sakcia alebo konanie s použitím fiktívneho nástroja alebo akejkoľvek inej formy podvodu; šírenie zavádzajúcich informácií; šírenie nepravdivých alebo zavádzajúcich informácií; poskytovanie nepravdivých alebo zavádzajúcich vstupných informácií; alebo akékoľvek iné konanie, ktorým sa manipuluje s výpočtom referenčnej hodnoty.

Obchodovanie s využitím dôverných informácií: Vzniká vtedy, keď osoba využíva dôverné informácie na prevod finančných nástrojov, ktorých sa tieto informácie týkajú, na vlastný účet alebo na účet tretej osoby. Dôverné informácie sú presné, neverejné, týkajú sa emitenta (emitentov) finančných nástrojov a po zverejnení môžu mať významný vplyv na ceny.

Neoprávnené zverejnenie dôverných informácií: Vzniká vtedy, keď má osoba dôverné informácie a poskytne ich inej osobe (napr. prostredníctvom poskytnutia dôverných dokumentov s dôvernými informáciami), s výnimkou prípadov, keď sa zverejnenie uskutočňuje v rámci normálneho výkonu zamestnania, povolania alebo povinností.

S cieľom odhaliť prípady obchodovania s využitím dôverných informácií a manipulácie s trhom je potrebné, aby príslušné orgány mali možnosť získať prístup do súkromných priestorov a zaistiť dokumenty. Prístup do súkromných priestorov je potrebný, najmä keď: i) osoba, ktorej už bola poslaná žiadosť o informácie, tejto žiadosti (úplne alebo čiastočne) nevyhovela, alebo ii) ak existujú opodstatnené dôvody domnievať sa, že v prípade predloženia žiadosti jej nebude vyhovené, alebo že dokumenty a informácie, na ktoré sa žiadosť o informácie vzťahuje, by boli odstránené, zmanipulované alebo zničené. Aj keď v súčasnosti všetky jurisdikcie zabezpečujú prístup k akýmkoľvek dokumentom, nie všetky príslušné orgány majú právomoc vstupovať do súkromných priestorov a zaistiť dokumenty. V dôsledku toho existuje riziko, že príslušné orgány v takýchto prípadoch prídu o dôležité a potrebné dôkazy a prípady obchodovania s využitím dôverných informácií a manipulácie s trhom tak môžu zostať neodhalené a nepotreštané.⁹

Na úrovni EÚ bolo prijatých mnoho právnych dokumentov týkajúcich sa nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu. Od prijatia tohto nariadenia **Európska komisia prijala nariadenia, ktoré ho dopĺňajú alebo precizujú vybrané aspekty nariadenia č. 596/2014.** Ide najmä o:

⁹ Európska komisia (2011): *Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu)*, KOM(2011)651 v konečnom znení.

- vykonávacia smernica č. 2015/2392 o nahlasovaní skutočných alebo možných porušení nariadenia príslušným orgánom,
- vykonávacie nariadenie č. 2016/378 o technických predpisoch týkajúcich sa harmonogramu, formátu a vzoru pre predloženie oznámení príslušným orgánom,
- delegované nariadenie č. 2016/522, pokiaľ ide o výnimku pre určité verejné orgány a centrálné banky krajín mimo EÚ, ukazovatele manipulácie s trhom, prahové hodnoty pre zverejňovanie informácií, príslušný orgán pre oznámenia o odkladoch, povolenie na obchodovanie počas zakázaného obdobia a typy povinne oznamovaných transakcií manažérov, ktoré bolo zmenené nariadením č. 2019/461 o výnimke z rozsahu pôsobnosti nariadenia č. 596/2014 pre Bank of England a úrad Spojeného kráľovstva pre riadenie dlhu,
- vykonávacie nariadenie č. 2016/523 o technických predpisoch týkajúcich sa formátu a vzoru pre oznamovanie a zverejňovanie transakcií manažérov,
- delegované nariadenie č. 2016/908 o regulačných technických predpisoch v súvislosti s kritériami, postupom a požiadavkami týkajúcimi sa zavedenia uznaného trhového postupu a požiadavkami na jeho zachovanie, ukončenie alebo zmenu podmienok jeho uznania,
- delegované nariadenie č. 2016/909 o regulačných technických predpisoch týkajúcich sa obsahu oznámení, ktoré sa majú preložiť príslušným orgánom, a o zostavovaní, uverejňovaní a vedení zoznamu oznámení,
- delegované nariadenie č. 2016/957 o regulačných technických predpisoch na stanovenie vhodných opatrení, systémov a postupov, ako aj vzorových oznámení, ktoré sa majú používať na predchádzanie praktikám zneužívania alebo podozrivým pokynom či transakciám, na ich odhaľovanie a nahlasovanie,
- delegované nariadenie č. 2016/958 o regulačných technických predpisoch upravujúcich technické opatrenia na objektívnu prezentáciu investičných odporúčaní alebo iných informácií, ktorými sa odporúča alebo navrhuje investičná stratégia, a na zverejňovanie osobitných záujmov alebo uvádzanie konfliktov záujmov,
- vykonávacie nariadenie č. 2016/959 o technických predpisoch týkajúcich sa skúmania trhu, pokiaľ ide o systémy a vzorové oznámenia, ktoré majú používať účastníci trhu zverejňujúci informácie a formát záznamov

- delegované nariadenie č. 2016/960 o regulačných technických predpisoch týkajúcich sa vhodných opatrení, systémov a postupov pre účastníkov trhu zverejňujúcich informácie na účely vykonávania skúmaní trhu,
- delegované nariadenie č. 2016/1052 o regulačných technických predpisoch týkajúcich sa podmienok uplatniteľných na programy spätného výkupu a stabilizačné opatrenia,
- vykonávacie nariadenie č. 2016/1055 o technických predpisoch týkajúcich sa prostriedkov vhodného sprístupňovania dôverných informácií verejnosti a odkladu zverejnenia dôverných informácií,
- vykonávacie nariadenie č. 2017/1158 o technických predpisoch týkajúcich sa postupov a spôsobov výmeny informácií príslušných orgánov s Európskym orgánom pre cenné papiere a trhy (ESMA),
- vykonávacie nariadenie č. 2020/1406 o technických predpisoch týkajúcich sa postupov výmeny informácií a spolupráce medzi príslušnými orgánmi, orgánom ESMA, Komisiou a ďalšími subjektmi,
- delegované nariadenie č. 2021/1783 o regulačných technických predpisoch obsahujúcich vzorový dokument pre dohody o spolupráci s krajinami mimo EÚ,
- vykonávacie nariadenie č. 2022/1210 o technických predpisoch na uplatňovanie nariadenia č. 596/2014, pokiaľ ide o formát zoznamov osôb, ktoré majú dôverné informácie, a ich aktualizácie,
- delegované nariadenie č. 2022/1959 o regulačných technických predpisoch, ktorými sa stanovuje vzor zmluvy pre zmluvy o zabezpečení likvidity pre akcie emitentov, ktorých finančné nástroje sú prijaté na obchodovanie na rastovom trhu MSP.

V nariadení č. 596/2014 o zneužívaní trhu boli predstavené administratívne sankcie za zneužívanie trhu. Ako uviedla Európska komisia, finančné trhy sú v EÚ stále viac integrované a trestné činy v nej môžu mať cezhraničný vplyv. Existujúce rozdielne sankčné režimy medzi členskými štátmi podporujú regulačnú arbitráž a oslabujú hlavné ciele integrity a transparentnosti trhu v rámci jednotného trhu s finančnými službami. Inventúra zavedených národných režimov napríklad ukázala, že výška peňažných sankcií sa v jednotlivých členských štátoch veľmi líši, že niektoré príslušné orgány nemajú k dispozícii niektoré dôležité právomoci ukladať sankcie a že niektoré príslušné orgány nemôžu udeliť sankcie fyzickým a právnickým osobám. Týmto nariadením sa preto zavádzajú minimálne pravidlá pre administratívne opat-

renia, sankcie a pokuty. To však nebráni členským štátom stanoviť vyššie normy. V nariadení sa ustanovuje vrátenie akéhokoľvek zisku v zistených prípadoch vrátane úrokov a s cieľom zabezpečiť primeraný odstrašujúci účinok sa v ňom zavádzajú pokuty, ktoré musia byť vyššie ako získaný zisk alebo odvrátená strata, ktoré vznikli v dôsledku porušenia tohto nariadenia, a musia ich určiť príslušné orgány s ohľadom na príslušné skutočnosti a okolnosti. Trestné sankcie však majú silnejší odrádzajúci účinok ako administratívne opatrenia a sankcie.¹⁰

1.2 Trestná zodpovednosť za zneužívanie trhu ako trestného činu

Prijatie administratívnych sankcií členskými štátmi EÚ nestačilo na zabezpečenie súladu s pravidlami o predchádzaní zneužívaniu trhu a boji proti nemu. Hodnotenie vnútroštátnych režimov pre takéto sankcie podľa smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu,¹¹ ktorá bola nahradená a zrušená nariadením č. 596/2014 o zneužívaní trhu, ukázalo, že nie všetky príslušné vnútroštátne orgány mali k dispozícii vhodné právomoci aby zabezpečili, že budú môcť reagovať na zneužívanie trhu primeranými sankciami.¹² Síce v nariadení č. 596/2014 o zneužívaní trhu boli predstavené administratívne sankcie za zneužívanie trhu, na zabezpečenie účinného vykonávania politiky EÚ v oblasti boja proti zneužívaniu trhu bolo potrebné, aby všetky členské štáty EÚ zaviedli trestné sankcie aspoň za závažné trestné činy zneužívania trhu.

Hlavným legislatívnym opatrením harmonizujúcim trestné sankcie za manipuláciu s trhom na úrovni EÚ je **smernica Európskeho parlamentu**

---

¹⁰ Európska komisia (2011): *Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu)*, KOM(2011)651 v konečnom znení.

¹¹ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES z 28. januára 2003 o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu). Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 96/16, 12. apríl 2003.

¹² Committee of European Securities Regulators (2007): *Report on Administrative Measures and Sanctions as well as the Criminal Sanctions available in Member States under the Market Abuse Directive (MAD)*. Paris, 2007.

a Rady 2014/57/EÚ o trestných sankciách za zneužívanie trhu¹³ (ďalej len „smernica 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu“). Táto smernica ustanovuje minimálne pravidlá pre trestné sankcie za obchodovanie s využitím dôverných informácií, neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií a manipuláciu s trhom s cieľom zabezpečiť v EÚ integritu finančných trhov a zvýšiť ochranu investorov a dôveru v tieto trhy.¹⁴ Jej uplatnenie má zohľadňovať systém predstavený nariadením č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

Logicky, smernica 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu upravuje trestnoprávne sankcie v týchto oblastiach (berúc do úvahy nariadenie č. 596/2014 o zneužívaní trhu):

- manipulácia s trhom,
- obchodovanie s využitím dôverných informácií a
- neoprávnené zverejňovania dôverných informácií.

Pokiaľ ide o sankcie pre fyzické osoby, pre obchodovanie s využitím dôverných informácií a manipuláciu s trhom, horná hranica trestu odňatia slobody stanovená na najmenej štyri roky. Pokiaľ ide o sankcie pre právnické osoby, spoločnosti zodpovedné za trestné činy zneužívania trhu podliehajú trestným a iným ako trestným sankciám; k iným sankciám patrí napríklad dočasný alebo trvalý zákaz výkonu obchodnej činnosti.¹⁵

---

¹³ Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu). Úradný vestník EÚ, L 173/179, 12. jún 2014.

¹⁴ Čl. 1 ods. 1 smernice 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu.

¹⁵ Bližšie pozri: čl. 3 až 9 smernice 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu. Pozri taktiež: KLÍMEK, L. *Criminal Responsibility for Market Abuse in European Legal Framework*. In: *EU Law Journal*, Vol. 4 (2019), No. 2/2019, pp. 14-19; taktiež: KLÍMEK, L. *Effective Enforcement of Sanctions for Market Abuse in the EU: Introduction of Criminal Sanctions*. In: BĚLOHLÁVEK, A. – ČERNÝ, F. – ROZEHNÁLOVÁ, N. (eds.) *Czech Yearbook of International Law*, Vol. 4. New York: Juris Publishing, 2013, pp. 105 – 121.

Kapitola 2

Neoprávnenosť zverejnenia dôvernej informácie: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-302/20 – A proti AMF

2.1 Návrh na začatie konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom EÚ vo veci C-302/20, A proti AMF¹⁶ sa týka výkladu čl. 1 bodu 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií, a čl. 10 a 21 nariadenia 596/2014 o zneužívaní trhu.

Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi pánom A a francúzskym Úradom pre finančné trhy (*Autorité des marchés financiers*; ďalej len „AMF“) vo veci rozhodnutia tohto úradu uložiť A peňažnú sankciu za poskytnutie informácie o pripravovanom uverejnení novinových článkov týkajúcich sa nepotvrdených informácií o predložení ponúk na prevzatie spoločností kotovaných na burze.

2.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky¹⁷

Pán A pôsobil počas mnohých rokov ako novinár v rôznych britských denníkoch, naposledy v denníku *Daily Mail*. V rámci svojej činnosti pre tento denník písal články pre rubriku „*Správa o trhu*“, v ktorých informoval o trhových fámach. Konkrétne pán A napísal dva články o cenných papieroch prijatých na obchodovanie na burze Euronext, ktoré boli uverejnené na stránke Mail Online, teda internetovej stránke uvedeného denníku.

V prvom z týchto článkov uverejnenom 8. júna 2011 písal o možnej ponuke spoločnosti LVMH na prevzatie akcií spoločnosti Hermès za cenu 350 eur za akciu, čo zodpovedalo navýšeniu vo výške 86 % v porovnaní s posledným kurzom týchto akcií v čase uzávierky burzy v deň uverejnenia tohto

---

¹⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 15. marca 2022 vo veci C-302/20, A proti AMF.

¹⁷ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-302/20, A proti AMF – body 18 až 31.

článku. Nasledujúci deň po tomto uverejnení sa tento kurz zvýšil o 0,64 % od otvorenia burzovej seansy a potom o 4,55 % v priebehu tejto seansy.

Druhý z uvedených článkov uverejnený 12. júna 2012 uvádzal, že akcie spoločnosti Maurel & Prom môžu byť predmetom ponuky na prevzatie s ponúkanou kúpnu cenou približne 19 eur za akciu, čo zodpovedalo navýšeniu vo výške 80 % v porovnaní s posledným kurzom týchto akcií v čase uzávierky burzy. V nadväznosti na to v deň nasledujúci po uverejnení tohto článku stúpol kurz týchto akcií do uzávierky burzy o 17,69 %. Dňa 14. júna 2012 Maurel & Prom túto fámu poprela.

V rámci vyšetrovania vedeného zo strany AMF sa zistilo, že krátko pred uverejnením týchto dvoch článkov boli zadané príkazy na nákup akcií spoločností Hermès a Maurel & Prom rezidentmi Spojeného kráľovstva, ktorí svoje pozície po uverejnení týchto článkov uzatvorili.

Listom z 23. februára 2016 riaditeľstvo pre vyšetrovanie a kontroly AMF informovalo všetky zúčastnené osoby vrátane pána A o skutočnostiach, ktoré im mohli byť vytykané vzhľadom na zistenia vyšetrovateľov uvedeného riaditeľstva. Vzhľadom na správu o vyšetrovaní vypracovanú týmto istým riaditeľstvom bolo 19. júla 2016 rozhodnuté o oznámení výhrad, ktoré im boli vytykané.

Listom zo 7. decembra 2016 tak AMF zaslal pánovi A oznámenie o výhradách, v ktorom mu vytykal, že v rozpore s čl. 622-1 a 622-2 všeobecného nariadenia Úradu pre finančné trhy poskytol dvom osobám, pánom B a C, dôvernú informáciu týkajúcu sa pripravovaného uverejnenia dvoch článkov sprostredkovávajúcich nepotvrdené informácie o predložení ponúk na prevzatie akcií spoločností Hermès a Maurel & Prom.

Rozhodnutím z 24. októbra 2018 sankčný výbor AMF vyhovel niektorým výhradám vytykaným pánovi A a uložil mu peňažnú sankciu vo výške 40000 eur. Domnieval sa najmä, že informácie, o ktoré ide vo veci samej, týkajúce sa pripravovaného uverejnenia novinových článkov sprostredkovávajúcich nepotvrdené informácie týkajúce sa operácií s cennými papiermi kótovanými na burze, spĺňajú podmienky na to, aby mohli byť kvalifikované ako „*dôverné informácie*“, a konštatoval, že pán A poskytol tieto dôverné informácie týkajúce sa akcií spoločnosti Hermès pánom B a C a informácie týkajúce sa akcií spoločnosti Maurel & Prom pánovi C.

Vnútroštátny súd, ktorý rozhoduje o žalobe podanej proti tomuto rozhodnutiu, sa v prvom rade pýta, či informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia novinového článku sprostredkovávajúceho nepotvrdené informácie

týkajúce sa emitenta finančných nástrojov predstavuje „*dôvernú informáciu*“ v zmysle čl. 1 bodu 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, najmä či v predjednávanej veci je informácia, o ktorú ide vo veci samej, „*presná*“ v zmysle definície „*dôverná informácia*“.

S odkazom na definíciu „*presnej*“ informácie uvedenu v čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií sa vnútroštátny súd pýta, či je informácia, o ktorú ide vo veci samej, dostatočne presná na to, aby z nej bolo možné vyvodiť záver o jej možnom účinku na kurz dotknutých finančných nástrojov v zmysle tohto ustanovenia.

V tejto súvislosti si vnútroštátny súd kladie otázku, či na to, aby sa informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia článku v tlači mohla považovať za „*dostatočne presnú*“, musí byť obsah samotného článku dostatočne presný, a prípadne či, ako tvrdí pán A, samotná povaha nepotvrdenej trhovej informácie bráni tomu, aby táto informácia mala požadovanú presnosť.

Vzhľadom na osobitné okolnosti konania vo veci samej sa vnútroštátny súd tiež pýta, aký vplyv má, pokiaľ ide o posúdenie presnosti dotknutých informácií, po prvé odkaz na ponúkanú cenu v rámci novej ponuky na prevzatie týkajúcej sa akcií emitentov dotknutých finančných nástrojov, po druhé všeobecná známosť novinára, ktorý sa podpísal pod články v tlači, v ktorých sa šírili nepotvrdené informácie, ako aj povest' tlačového orgánu, ktorý tieto články uverejnil, a po tretie skutočnosť, že uvedené články mali skutočne evidentný následný vplyv na cenu cenných papierov, ktoré boli predmetom uvedených nepotvrdených informácií.

V druhom rade za predpokladu, že by informácia dotknutá vo veci samej bola kvalifikovaná ako dôverná informácia, sa vnútroštátny súd pýta, či poskytnutie takejto informácie novinárom jednému zo svojich bežných informačných zdrojov možno považovať za uskutočnené „*na účely žurnalistiky*“ v zmysle čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu. Keďže toto ustanovenie nemá ekvivalent v smernici 2003/6/ES o zneužívaní trhu, vnútroštátny súd sa domnieva, že ho možno retroaktívne uplatniť na skutkový stav vo veci samej ako miernejšie ustanovenie ako ustanovenia tejto smernice.

Za týchto podmienok francúzsky Odvolací súd Paríž (*Cour d'appel de Paris*) rozhodol prerušiť konanie a **položiť Súdnemu dvoru EÚ nasledujúce prejudiciálne otázky**:¹⁸

1. a) Má sa čl. 1 bod 1 ods. 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu v spojení s čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií vykladať v tom zmysle, že informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia novinového článku sprostredkovávajúceho nepotvrdené informácie z trhu o emitentoch finančných nástrojov môže zodpovedať požiadavke presnosti vyžadovanej týmito článkami na účely jej kvalifikácie ako dôvernej informácie?
  - b) Má okolnosť, že novinový článok, ktorého pripravované uverejnenie predstavuje dotknutú informáciu, uvádza – ako nepotvrdenú informáciu z trhu – cenu ponuky na prevzatie, vplyv na posúdenie presnej povahy dotknutej informácie?
  - c) Sú všeobecná známosť novinára, ktorý sa pod článok podpísal, povest tlačového orgánu, ktorý zabezpečil jeho uverejnenie, a skutočne významný vplyv (*ex post*) tohto uverejnenia na cenu cenných papierov, na ktoré sa vzťahuje, relevantnými okolnosťami na posúdenie presnej povahy dotknutej informácie?
2. Za predpokladu, že predmetná informácia spĺňa požadovanú požiadavku presnosti:
  - a) má sa čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu vykladať v tom zmysle, že skutočnosť, že novinár poskytne jednému zo svojich obvyklých zdrojov informáciu, ktorá sa týka pripravovaného uverejnenia ním napísaného článku sprostredkovávajúceho nepotvrdené informácie z trhu, sa považuje za uskutočnenú „na účely žurnalistiky“?
  - b) závisí odpoveď na túto otázku najmä od toho, či tento zdroj informoval alebo neinformoval novinára o nepotvrdených informáciách z trhu alebo či poskytnutie informácie o pripravovanom uverejnení článku bolo alebo nebolo užitočné na získanie objasnenia od tohto zdroja, pokiaľ ide o dôveryhodnosť nepotvrdených informácií?
3. Majú sa čl. 10 a 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu vykladať v tom zmysle, že hoci je dôverná informácia zverejnená novinárom „na

¹⁸ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Odvolací súd Paríž (*Cour d'appel de Paris*) (Francúzsko) 9. júla 2020 – A proti AMF (vec C-302/20).

účely žurnalistiky“ v zmysle čl. 21, oprávnenosť alebo neoprávnenosť zverejnenia si vyžaduje posúdenie, či sa zverejnenie uskutočnilo „v rámci normálneho výkonu povolania novinára“ v zmysle čl. 10?

4. Má sa čl. 10 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu vykladať v tom zmysle, že na to, aby sa zverejnenie dôvernej informácie uskutočnilo v rámci normálneho výkonu povolania novinára, musí byť striktné nevyhnutné na výkon tohto povolania a rešpektovať zásadu proporcionality?

2.3 Analýza Súdneho dvora¹⁹

Posúdenie prvej otázky

Definícia pojmu „*dôverná informácia*“ uvedená v čl. 1 bode 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu obsahuje štyri základné prvky. Po prvé ide o presnú informáciu. Po druhé táto informácia nebola zverejnená. Po tretie daná informácia sa priamo alebo nepriamo týka jedného alebo viacerých finančných nástrojov alebo ich emitentov. Po štvrté, ak by sa uverejnila, mala by táto informácia pravdepodobne významný vplyv na ceny týchto finančných nástrojov alebo na cenu súvisiacich finančných nástrojov (rozsudok vo veci C-628/13, *Lafonta*, bod 24 a citovaná judikatúra).

V prejednávanej veci autor uvedených článkov poskytol informáciu dotknutú vo veci samej, ktorá sa týkala pripravovaného uverejnenia novinových článkov sprostredkovaných nepotvrdené trhové informácie týkajúce sa predloženia ponúk na prevzatie akcií spoločností kótovaných na burze, dvom z jeho obvyklých informačných zdrojov. Podľa vnútroštátneho súdu táto informácia spĺňa druhý až štvrtý prvok definície pojmu „*dôverná informácia*“, tak ako sú uvedené v predchádzajúcom bode. Pokiaľ ide o štvrtý prvok, vnútroštátny súd toto konštatovanie zakladá jednak na úvahe, že pokiaľ táto informácia podnietila existujúce špekulácie týkajúce sa dotknutých cenných papierov, mohol ju uvážlivý investor použiť ako základ pre svoje investičné rozhodnutia týkajúce sa týchto cenných papierov, a jednak na výkyvoch cien týchto cenných papierov, ku ktorým došlo po uverejnení dotknutých článkov. Vnútroštátny súd má naopak pochybnosti, pokiaľ ide o to, či je v prejednávanej veci splnený prvý prvok tejto definície týkajúci sa presnosti tejto informácie.

---

¹⁹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-302/20, *A proti AMF* – body 32 až 89.

Je potrebné poznamenať, že s cieľom posilniť právnu istotu pre účastníkov finančných trhov mala smernica 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií za cieľ, ako sa uvádza v jej odôvodnení č. 3, spresniť najmä tento prvý prvok.

Podľa čl. 1 ods. 1 tejto smernice sa teda informácia považuje za „presnú“, ak spĺňa dve podmienky: na jednej strane musí naznačovať rad okolností, ktoré nastali alebo o ktorých sa môže odôvodnene predpokladať, že nastanú, alebo udalosť, ktorá nastala alebo je odôvodnene očakávať, že nastane, a ktorá je dostatočne konkrétna, aby umožnila vyvodenie záveru o možnom vplyve tohto radu okolností alebo udalosti na ceny finančných nástrojov alebo na cenu súvisiacich odvodených finančných nástrojov.

V prejednávanej veci sa vnútroštátny súd domnieva, že prvá podmienka uvedená v predchádzajúcom bode je splnená, keďže informácia, o ktorú ide vo veci samej, uvádza udalosť, a to budúce uverejnenie novinových článkov, v prípade ktorej možno odôvodnene očakávať, že k nej dôjde. Vnútroštátny súd má naopak pochybnosti, pokiaľ ide o to, či je v prejednávanej veci splnená druhá podmienka uvedená v predchádzajúcom bode. Konkrétne sa pýta, či na to, aby informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia novinového článku, ktorá obsahuje hlavné prvky tohto článku, bola považovaná za „dostatočne presnú“ v zmysle tejto druhej podmienky, musí byť za „dostatočne presný“ považovaný aj obsah tohto článku.

Pokiaľ ide o túto druhú podmienku, z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že podľa bežného významu pripisovaného výrazom použitým v čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií postačuje, ak informácia je dostatočne konkrétna alebo špecifická na to, aby mohla byť základom pre posúdenie, či všetky okolnosti alebo udalosti uvedené v tejto informácii môžu mať vplyv na ceny finančných nástrojov, na ktoré sa táto informácia vzťahuje. V dôsledku toho toto ustanovenie vylučuje z pojmu „dôverná informácia“ iba „vágne alebo všeobecné informácie, ktoré neumožňujú vyvodenie záveru o ich možnom vplyve na ceny dotknutých finančných nástrojov“ (rozsudok vo veci C-628/13, Lafonta, bod 31).

V tejto súvislosti si vnútroštátny súd kladie otázku, či nepotvrdené informácie svojou povahou spadajú do kategórie „vágnych alebo všeobecných informácií“ v zmysle tejto judikatúry, takže informáciu o pripravovanom uverejnení článku v tlači, ktorý tieto nepotvrdené informácie sprostredkúva, nemožno kvalifikovať ako „dôvernú informáciu“.

Na úvod je potrebné uviesť, že informácia, o ktorú ide vo veci samej, týkajúca sa uverejnenia článkov týkajúcich sa nepotvrdených trhových informácií o možných ponukách na prevzatie, sa vzťahuje na dva odlišné typy budúcich udalostí, a to po prvé na uverejnenie článkov a po druhé na predloženie ponúk, o ktorých hovoria tieto články. Vnútroštátny súd vychádza z veľkej pravdepodobnosti, že dôjde k udalostiam prvého typu, aby mohol konštatovať, že je splnená prvá podmienka pre presnosť informácií v zmysle čl. 1 bodu 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií. Vnútroštátny súd má pochybnosti, pokiaľ ide o to, či dostatočná presnosť uznaná v rámci prvej podmienky v súvislosti s pripravovaným uverejnením novinových článkov umožňuje sama osebe preukázať, že táto okolnosť môže mať vplyv na ceny finančných nástrojov, ktorých sa tieto informácie týkajú, tak aby bola splnená aj táto druhá podmienka, alebo či obsah predmetných článkov musí tiež spĺňať túto požiadavku presnosti, v tomto prípade týkajúcu sa nepotvrdených trhových informácií súvisiacich s možným výskytom udalostí druhého typu, a to predložením plánovaných ponúk.

Je potrebné konštatovať, že presnosť informácie o pripravovanom uverejnení novinového článku v zmysle týchto ustanovení je úzko spojená s povahou informácie, ktorá je predmetom tohto článku. V prípade neexistencie akéhokoľvek spresnenia informácie, ktorá sa má uverejniť, totiž informácia o tomto uverejnení neumožňuje vyvodiť závery o jej možnom účinku na cenu dotknutých finančných nástrojov v súlade s čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií.

Po tomto spresnení po prvé zo samotného znenia čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií, podľa ktorého sa informácia považuje za „presnú“, ak naznačuje udalosť, v prípade ktorej je odôvodnené očakávať, že nastane, a ak je dostatočne presná na to, aby mohla viesť k zmene alebo pohybu ceny dotknutých finančných nástrojov, vyplýva, že je potrebné preskúmať každý prípad osobitne. Presnosť informácií teda nemožno hypoteticky vylúčiť len preto, že patria do kategórie osobitných informácií, ako napríklad informácie týkajúce sa pripravovaného uverejnenia článkov, ktoré šíria nepotvrdené trhové informácie o možnom predložení ponuky na prevzatie.

Takéto vylúčenie by bolo v rozpore s cieľom smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ktorým je, ako vyplýva z jej odôvodnení č. 2 a 12, chrániť integritu finančných trhov EÚ a posilniť dôveru investorov na týchto trhoch, ktorá sa zakladá predovšetkým na skutočnosti, že investori sa budú nachádzať v rovnakom postavení a budú chránení proti nezákonnému používaniu dôverných informácií (rozsudok vo veci C-628/13, *Lafonta*, bod 21 a citovaná judikatúra). Cieľom zákazu obchodovania s využitím dôverných informácií uvedeného v čl. 2 ods. 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu je tiež zabezpečiť rovnosť zmluvných účastníkov burzovej transakcie tým, že sa predíde tomu, že jeden z nich, ktorý disponuje dôvernou informáciou a jeho pozícia je preto zvýhodnená v porovnaní s ostatnými investormi, z nej ťažil na úkor osôb, ktorým táto informácia nie je známa (rozsudok vo veci C-45/08, *Spector Photo Group a Chris Van Raemdonck proti Komisii pre bankovníctvo, finančníctvo a poisťovníctvo*, bod 48, ako aj citovaná judikatúra).

Skutočnosť, že investor vedel o pripravovanom uverejnení nepotvrdenej informácie, môže za určitých okolností stačiť na to, aby mu bola poskytnutá výhoda v porovnaní s ostatnými investormi.

Ak by sa teda malo vychádzať z toho, že za „dôvernú informáciu“ v zmysle čl. 1 bodu 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu nemožno považovať informáciu len na základe skutočnosti, že sa týka uverejnenia nepotvrdenej informácie, veľké množstvo informácií, ktoré by mohli mať vplyv na ceny dotknutých finančných nástrojov, by nepatrilo do pôsobnosti tejto smernice, a mohli by byť teda použité účastníkmi na finančných trhoch, ktorí ich majú k dispozícii a ktorí z nich ťazia na úkor osôb, ktorým táto informácia nie je známa (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-19/11, *Geltl*, bod 36 a citovanú judikatúru).

Z týchto úvah vyplýva, že nemožno vylúčiť, že informáciu možno považovať za presnú v zmysle čl. 1 bodu 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií len z toho dôvodu, že sa týka budúceho uverejnenia článku týkajúceho sa nepotvrdenej trhovej informácie.

Vzhľadom na to je potrebné v druhom rade preskúmať stupeň presnosti nepotvrdenej informácie týkajúcej sa prípadného predloženia ponuky na prevzatie, aby bolo možné posúdiť, či informácia týkajúca sa uverejnenia článku, ktorý takúto informáciu sprostredkúva, skutočne spĺňa druhú podmienku uvedenú v tomto bode, ktorá sa týka možného vplyvu predmetného

uverejnenia na ceny dotknutých finančných nástrojov alebo súvisiacich odvodených finančných nástrojov. Pri tomto posúdení však nemožno opomenúť skutočnosť, že presnosť nepotvrdených informácií sa nezohľadňuje s cieľom určiť, či sú ako také dostatočne presné na to, aby z toho bolo možné vyvodiť záver o vplyve na ceny dotknutých finančných nástrojov, ale s cieľom určiť, či informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia článku o týchto nepotvrdených informáciách je dostatočne špecifická na to, aby z nej bolo možné vyvodiť záver o vplyve, ktorý toto uverejnenie môže mať na ceny.

Je pravda, ako uvádza pán A, že nepotvrdená informácia sa vyznačuje určitou mierou neistoty. Vierohodnosť je však faktorom, ktorý sa musí určiť prípad od prípadu. Keďže vierohodnosť nepotvrdenej informácie je relevantná na určenie toho, či informácia súvisiaca s budúcim uverejnením článku týkajúceho sa tejto nepotvrdenej informácie je dostatočne presná na to, aby bolo možné z toho vyvodiť záver o vplyve na ceny, ktorý toto uverejnenie môže vyvolať, je na tento účel potrebné zohľadniť najmä stupeň presnosti obsahu uvedenej nepotvrdenej informácie, ako aj vierohodnosť zdroja, ktorý ju sprostredkovať.

V tejto súvislosti informácia obsahujúca také skutočnosti, aké sú uvedené v novinových článkoch dotknutých vo veci samej, ktoré uvádzajú tak meno emitenta dotknutých finančných nástrojov, ako aj podmienky očakávanej ponuky na prevzatie, nemožno kvalifikovať ako „*vágne alebo všeobecné informácie, ktoré neumožňujú dospieť k nijakému záveru o ich možnom vplyve na cenu dotknutých finančných nástrojov*“ v zmysle judikatúry citovanej vyššie.

V tejto súvislosti je pravdepodobné, že zmienka o ponúkanej cene za nákup cenných papierov emitenta finančných nástrojov ako súčasť nepotvrdenej informácie týkajúcej sa ponuky na prevzatie bude mať vplyv na posúdenie presnosti dotknutej informácie. Takáto zmienka však nie je nevyhnutná na účely kvalifikácie informácie týkajúcej sa tejto nepotvrdenej informácie ako „*presnej*“, keďže obsahuje aj ďalšie skutočnosti týkajúce sa uvedenej ponuky na prevzatie. Takéto prevzatie je bežne spojené s vyplatením prémie ku kurzu akcií, takže trh môže odhadnúť možný dopad na tento kurz.

Okrem obsahu dotknutého novinového článku môžu ešte ďalšie skutočnosti prispieť k presnosti informácie týkajúcej sa pripravovaného uverejnenia tohto článku na účely posúdenia možného vplyvu na ceny dotknutých finančných nástrojov alebo súvisiacich odvodených finančných nástrojov. V tejto súvislosti všeobecnú známosť novinára, ktorý podpísal novinové články, ako aj tlačového orgánu, ktorý zabezpečil uverejnenie týchto článkov,

možno podľa okolností prejednávanej veci považovať za rozhodujúce, keďže tieto skutočnosti umožňujú posúdiť vierohodnosť dotknutých nepotvrdených informácií, lebo investori sa prípadne môžu domnievať, že pochádzajú zo zdrojov, ktoré tento novinár a tento tlačový orgán považujú za vierohodné.

Z toho vyplýva, že ak sú určité osoby informované o tom, že novinový článok, ktorý má byť uverejnený, bude obsahovať informácie uvedené vyššie, a prípadne aj o totožnosti autora tohto článku a tlačového orgánu, ktorý ho uverejní, tieto informácie v rozsahu, v akom majú tendenciu posilniť dôveryhodnosť nepotvrdenej informácie, ktorá sa šíri v novinovom článku, sú relevantné na účely posúdenia, či informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia takéhoto článku je dostatočne presná na to, aby z nej bolo možné vyvodiť záver o vplyve, ktorý toto uverejnenie pravdepodobne vyvolá, na ceny.

V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že pokiaľ ide o štvrtý prvok definície „*dôvernej informácie*“, ako je uvedená v článku 1 bode 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, teda, že informácia môže mať v prípade jej zverejnenia významný vplyv na cenu príslušných finančných nástrojov, v odôvodnení č. 2 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií sa uvádza, že informácia *ex post* sa môže použiť na overenie predpokladu, že informácia *ex ante* bola cenovo citlivá, ale nemala by sa použiť na konanie proti niekomu, kto vyvodil logické závery z informácie *ex ante*, ktorú mal k dispozícii.

Informácia, ktorá môže v prípade, že by bola zverejnená, významným spôsobom ovplyvniť cenu dotknutých cenných papierov, sa však vo všeobecnosti musí považovať za informáciu spĺňajúcu prvý prvok uvedenej definície, teda že informácia má presnú povahu, pretože uverejnenie informácie v zásade nemôže mať takýto vplyv, ak táto informácia sama osebe nemá takúto povahu.

V dôsledku toho skutočný vplyv uverejnenia na ceny cenných papierov, ktorých sa toto uverejnenie týka, môže predstavovať dôkaz *ex post* o presnosti informácie týkajúcej sa uvedeného uverejnenia. Naopak sám osebe nemôže stačiť na preukázanie takejto presnosti, ak sa nepreskúmajú iné prvky známe alebo zverejnené pred týmto uverejnením.

Posúdenie druhej otázky

Z čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu vyplýva, že najmä na účely čl. 10 tohto nariadenia, ktorý sa týka neoprávneného zverejňovania dôverných informácií, ak sú informácie zverejnené na účely žurnalistiky alebo na účely iných foriem prejavu v médiách, takéto zverejnenie sa posudzuje

so zreteľom na pravidlá upravujúce slobodu tlače a slobodu prejavu v iných médiách a pravidlá alebo kódexy upravujúce žurnalistickú profesiu, pokiaľ osoba, ktorá zverejňuje informácie, alebo osoby s ňou úzko prepojené nemajú z tohto zverejnenia priamy alebo nepriamy prospech alebo pokiaľ táto osoba nemá v úmysle týmto zverejnením zavádzať trh.

Na účely určenia, či sprístupnenie informácie „na účely žurnalistiky“ v zmysle tohto čl. 21 sa týka prípadu sprístupnenia informácie novinárom jednému zo svojich obvyklých informačných zdrojov alebo sa týka len sprístupnenia verejnosti, či už v tlači, alebo v iných médiách, je potrebné pripomenúť, že výklad ustanovenia práva EÚ si vyžaduje zohľadnenie nielen jeho znenia, ale aj kontextu, do ktorého patrí, a cieľov a účelu aktu, ktorého je súčasťou.

Pokiaľ ide o znenie čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, je potrebné konštatovať, že výraz „na účely žurnalistiky“ sa vzťahuje na zverejnenie informácií na účely novinárskej činnosti, a teda nevyhnutne nielen na zverejnenie informácií spočívajúce v uverejnení informácií ako takých, ale aj tých, ktoré sú súčasťou procesu vedúceho k takémuto uverejneniu.

Pokiaľ ide o kontext a ciele sledované nariadením č. 596/2014 o zneužívaní trhu, z jeho odôvodnenia č. 2 vyplýva, že cieľom tohto nariadenia je zabezpečiť integritu finančných trhov zákazom zneužívania trhu, ako sú obchodovanie s využitím dôverných informácií a neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií. Z odôvodnenia č. 77 uvedeného nariadenia ďalej vyplýva, že tento cieľ je potrebné sledovať pri rešpektovaní základných práv a zásad zakotvených v Charte základných práv EÚ, najmä slobody tlače a slobody prejavu v iných médiách, ako sú zaručené v EÚ a v členských štátoch a ako sú zakotvené v čl. 11 Charty a okrem toho uvedené v čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

Na účely zohľadnenia významu týchto základných slobôd v každej demokratickej spoločnosti je potrebné pojmy, ktoré s nimi súvisia, vrátane pojmu „na účely žurnalistiky“, vykladať extenzívne (pozri analogicky rozsudok vo veci C-345/17, *Buivids*, bod 51 a citovanú judikatúru). Okrem toho na účely výkladu čl. 11 Charty základných práv EÚ je potrebné podľa jej čl. 52 ods. 3 zohľadniť judikatúru ESLEP týkajúcu sa čl. 10 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-345/17, *Buivids*, bod 65 a citovanú judikatúru).

Ak konečný cieľ novinárskej činnosti spočíva v poskytovaní informácií verejnosti, je potrebné dospieť k záveru, že zverejnenie informácií na účely žurnalistiky v zmysle čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu môže

predstavovať zverejnenie informácií na účely vykonávania tejto činnosti, vrátane zverejnenia vykonaného v rámci prípravných prác uskutočnených novinárom.

Pokiaľ ide o konanie vo veci samej, mohlo by to tak byť najmä v prípade hypotézy uvedenej vnútroštátnym súdom, v ktorej by zverejnenie informácie o budúcom uverejnení článku malo za cieľ overiť alebo získať vysvetlenia týkajúce sa nepotvrdenej informácie, ktorá je predmetom tohto článku, bez ohľadu na to, či adresát tohto zverejnenia je alebo nie je zdrojom uvedenej nepotvrdenej informácie. Je úlohou uvedeného súdu posúdiť, či v prejednávanej veci skutočne išlo o takýto prípad.

Posúdenie tretej a štvrtej otázky

Čl. 10 ods. 1 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu stanovuje, že k neoprávnenému zverejneniu dôverných informácií, ktoré je podľa čl. 14 písm. c) toho istého nariadenia zakázané, dôjde vtedy, keď osoba, ktorá má dôvernú informáciu, ju poskytne inej osobe s výnimkou prípadov, keď sa zverejnenie uskutočňuje v rámci normálneho výkonu zamestnania, povolania alebo povinností.

Keďže definícia neoprávneného zverejnenia dôverných informácií je uvedená v čl. 10 „na účely... nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu“, je potrebné ju považovať za uplatniteľnú na situácie uvedené v čl. 21 tohto nariadenia. Potvrďuje to znenie tohto posledného uvedeného ustanovenia, ktoré sa týka posúdenia zverejnenia dôvernej informácie na účely žurnalistiky, najmä na účely čl. 10 tohto nariadenia.

Z toho vyplýva, že čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu nepredstavuje samostatný základ, ktorý sa odchyľuje od čl. 10 tohto nariadenia, na určenie oprávnenosti alebo neoprávnenosti zverejnenia dôverných informácií na účely žurnalistiky. Takéto určenie musí byť založené na tomto čl. 10 pri súčasnom zohľadnení sprsení uvedených v uvedenom čl. 21.

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že čl. 10 ods. 1 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s čl. 14 písm. c) tohto nariadenia v podstate zodpovedá čl. 3 písm. a) smernice 89/592/EHS o koordinácii právnych predpisov týkajúcich sa obchodovania s využitím dôverných informácií, ako aj čl. 3 písm. a) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ktoré ukladajú členským štátom povinnosť zakázať zverejňovanie dôverných informácií. Konkrétne čl. 10 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu tým, že stanovuje, že zverejnenie dôvernej informácie nie je neoprávnené, ak k nemu dochá-

dza v rámci normálneho výkonu zamestnania, povolania alebo povinností, obsahuje rovnakú výnimku zo zákazu zverejnenia dôverných informácií ako uvedené ustanovenia týchto smerníc.

Okrem toho, ako vyplýva najmä z jeho odôvodnenia č. 2, cieľom nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu je rovnako ako v prípade uvedených smerníc chrániť integritu finančných trhov a posilniť dôveru investorov, ktorá sa zakladá najmä na skutočnosti, že sa budú nachádzať v rovnakom postavení a budú chránení proti nezákonnému používaniu dôverných informácií (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-45/08, *Spector Photo Group a Chris Van Raemdonck proti Komisii pre bankovníctvo, finančníctvo a poisťovníctvo*, bod 47, ako aj citovanú judikatúru).

Preto výnimka uvedená v čl. 10 ods. 1 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, podobne ako výnimka uvedená v čl. 3 písm. a) smernice 89/592, stanovuje podmienku úzkej väzby medzi zverejnením dôvernej informácie a výkonom zamestnania, povolania alebo povinností na účely odôvodnenia takéhoto zverejnenia. V zásade sa má vykladať reštriktívne, keďže zverejnenie dôvernej informácie je oprávnené len vtedy, ak je na tento výkon nevyhnutne potrebné a rešpektuje zásadu proporcionality, ako to uviedol Súdny dvor EÚ v rozsudku vo veci C-384/02, *Grøngaard a Bang*, body 31 a 34.

Vzhľadom na to je potrebné pripomenúť, že vo veci, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, boli osoby, ktoré zverejnili predmetné dôverné informácie, jednak zástupcom zamestnancov v správnej rade spoločnosti a zároveň členom výboru pre fúziu skupiny podnikov, a jednak predsedom odborovej organizácie.

Keď však novinár šíri dôverné informácie „na účely žurnalistiky“ v zmysle čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, uvedená výnimka sa má vykladať tak, aby sa zabezpečil potrebný účinok tohto ustanovenia vzhľadom na jeho účel, ako je uvedený aj v odôvodnení č. 77 tohto nariadenia, a to rešpektovanie slobody tlače a slobody prejavu v iných médiách zaručených najmä v čl. 11 Charty základných práv EÚ (pozri analogicky rozsudok vo veci C-516/17, *Spiegel Online*, bod 55).

Požiadavka vyplývajúca z čl. 10 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, aby takéto zverejnenie bolo nevyhnutné na výkon povolania novinára, ako aj primeranosť tohto zverejnenia sa teda musia posudzovať vzhľadom na skutočnosť, že tento čl. 10 v rozsahu, v akom predstavuje obmedzenie základného práva zaručeného čl. 11 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v súlade s požiadavkami, ktoré kladie čl. 52 ods. 1 Charty.

Preto pokiaľ ide v prvom rade o požiadavku, podľa ktorej takéto zverejnenie musí byť nevyhnutné na vykonávanie novinárskej činnosti, ktorá zahŕňa prípravné investigatívne práce pred uverejnením, je potrebné zohľadniť najmä to, že novinár musí overiť informácie, o ktorých sa dozvedel.

V dôsledku toho ak bolo zverejnenie, o ktoré ide vo veci samej, vykonané na účely uverejnenia novinového článku, je potrebné preskúmať, či toto zverejnenie prekročilo rámec toho, čo bolo nevyhnutné na overenie informácií uvedených v tomto článku. Konkrétne, pokiaľ ide o overenie informácie týkajúcej sa nepotvrdenej trhovej informácie, je potrebné v prípade potreby preskúmať, či novinár musel poskytnúť tretej osobe okrem obsahu samotnej dotknutej nepotvrdenej informácie aj osobitnú informáciu týkajúcu sa budúceho uverejnenia článku sprostredkovávajúceho túto nepotvrdenú informáciu.

V druhom rade na účely určenia, či je takéto zverejnenie primerané v zmysle čl. 10 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, je potrebné preskúmať, či by obmedzenie slobody tlače, ktoré by zákaz takéhoto zverejnenia priniesol, bolo neprimerané vo vzťahu k ujme, ktorú by takéto zverejnenie mohlo spôsobiť integrite finančných trhov.

Spomedzi skutočností, ktoré je potrebné vziať pri tomto posúdení do úvahy, je potrebné zohľadniť predovšetkým potenciálne odrádzajúci účinok takéhoto zákazu na výkon novinárskej činnosti vrátane prípravnej investigatívnej činnosti.

Ďalej je potrebné tiež overiť, či novinár vykonaním predmetného zverejnenia konal v súlade s pravidlami a kódexmi upravujúcimi jeho povolanie, tak ako sú uvedené v čl. 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu. Dodržiavanie týchto pravidiel a kódexov samo osebe neumožňuje dospieť k záveru, že zverejnenie dôvernej informácie bolo primerané v zmysle čl. 10 nariadenia č. 569/2014.

V treťom rade, je potrebné tiež zohľadniť negatívne účinky zverejnenia dotknutých dôverných informácií na integritu finančných trhov. Najmä v rozsahu, v akom sa po tomto zverejnení uskutočnilo obchodovanie s využitím dôverných informácií, to pravdepodobne viedlo k finančným stratám ostatných investorov a v strednodobom horizonte k strate dôvery vo finančné trhy.

Z toho vyplýva, že zverejnenie dôverných informácií sa netýka len súkromných záujmov niektorých investorov, ale vo všeobecnosti aj verejného záujmu na zabezpečení úplnej a riadnej transparentnosti trhu s cieľom chrániť jeho integritu a zaručiť dôveru všetkých investorov. Vnútroštátnemu súdu

preto prináleží zohľadniť aj skutočnosť, že verejný záujem, ktorý mohol byť sledovaný takýmto zverejnením, bráni nielen súkromným záujmom, ale aj záujmu rovnakej povahy [pozri analogicky rozsudok ESLP vo veci *Stoll proti Švajčiarsku* (sťažnosť č. 6969801), bod 116].

2.4 Výrok rozhodnutia²⁰

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, vo veci C-302/20, *A proti AMF*, **judikoval nasledovne:**

1. Článok 1 bod 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu sa má vykladať v tom zmysle, že na účely kvalifikácie dôvernej informácie môže predstavovať „presnú“ informáciu v zmysle tohto ustanovenia a čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií, informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia novinového článku sprostredkovávajúceho nepotvrdenú trhovou informáciu o emitentovi finančných nástrojov a na účely posúdenia tejto „presnosti“ informácie sú relevantné, za predpokladu, že budú poskytnuté pred týmto uverejnením, skutočnosť, že tento novinový článok bude uvádzať cenu, za ktorú sa cenné papiere tohto emitenta budú dať kúpiť v rámci novej ponuky na prevzatie, ako aj totožnosť novinára, ktorý tento článok podpísal, a tlačového orgánu zodpovedného za jeho uverejnenie. Pokiaľ ide o skutočný vplyv tohto uverejnenia na cenu cenných papierov, ktorých sa týka, hoci môže predstavovať *ex post* dôkaz o presnosti uvedenej informácie, bez preskúmania iných skutočností známych alebo zverejnených pred uvedeným uverejnením nemôže stačiť sám osebe na preukázanie takejto presnosti.
2. Článok 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu sa má vykladať v tom zmysle, že poskytnutie informácie novinárom jednému z jeho obvyklých informačných zdrojov o pripravovanom uverejnení článku, pod ktorým je podpísaný a ktorý sprostredkováva nepotvrdenú informáciu z trhu, sa uskutočňuje „na účely žurnalistiky“ v zmysle tohto článku, ak je toto poskytnutie potrebné na umožnenie realizácie novinárskej činnosti, ktorá zahŕňa prípravné investigatívne práce súvisiace s uverejnením.

---

²⁰ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-302/20, *A proti AMF* – výrok rozhodnutia.

3. Články 10 a 21 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu sa majú vykladať v tom zmysle, že zverejnenie dôverných informácií novinárom je oprávnené, ak sa považuje za nevyhnutné pre výkon jeho povolania a v súlade so zásadou proporcionality.

Kapitola 3

Správne sankcie trestnoprávnej povahy: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-481/19 – D. B.

3.1 Návrh na začatie konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnyim dvorom EÚ vo veci C-481/19, D. B.²¹ sa týka výkladu čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ, ako aj výkladu a platnosti čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi D. B. a Národnou komisiou pre obchodné spoločnosti a Burzu (Commissione Nazionale per le Società e la Borsa; ďalej len „Consob“) v Taliansku, a to vo veci zákonnosti sankcií uložených D. B. za delikty obchodovania s využitím dôverných informácií a spolupráce v rámci vyšetrovania, ktoré viedla Consob.

3.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky²²

Rozhodnutím z 2. mája 2012 Consob na základe čl. 187a talianskeho legislatívneho dekrétu č. 58 obsahujúceho konsolidované znenie ustanovení v oblasti finančného sprostredkovania v zmysle článkov 8 a 21 zákona zo 6. februára 1996 – č. 52 (*Decreto legislativo n. 58 – Testo unico delle disposizioni in materia di intermediazione finanziaria, ai sensi degli articoli 8 e 21 della legge 6 febbraio 1996, n. 52*; ďalej len „legislatívny dekrét č. 58“) uložila D. B. dve peňažné sankcie vo výške 200 000 eur a 100 000 eur za správny delikt obchodovania s využitím dôverných informácií, ku ktorému došlo v období od 19. februára do 26. februára 2009 a ktorý sa skladal z dvoch častí, a to obchodovanie s využitím dôverných informácií a neoprávnené zverejnenie dôverných informácií. Zároveň mu uložila peňažnú sankciu vo výške 50 000 eur za správny delikt v zmysle čl. 187n legislatívneho dekrétu č. 58 z dôvodu, že dotknutá osoba po tom, ako opakovane žiadala o odloženie účasti na vypo-

---

²¹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 2. februára 2021 vo veci C-481/19, D. B.

²² Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-481/19, D. B. – body 14 až 27.

čutí, na ktoré bola predvolaná ako informovaná osoba, odmietla odpovedať na otázky, ktoré jej boli položené, keď sa na toto vypočutie dostavila.

D. B. podal proti týmto sankciám odpor na Odvolací súd Rím (*Corte d'appello di Roma*), ktorý ho zamietol. Proti rozhodnutiu tohto súdu podal kasačný opravný prostriedok na Kasačný súd (*Corte suprema di cassazione*). Uznesením zo 16. februára 2018 tento súd položil Ústavnému súdu (*Corte costituzionale*) dve incidenčné otázky ústavnosti, z ktorých len prvá je relevantná v kontexte prejednávaneho návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Táto otázka sa týka čl. 187n legislatívneho dekrétu č. 58 v tom zmysle, že toto ustanovenie sankcionuje nevyhovenie požiadavkám Consob v určenej lehote alebo spôsobenie neskorého plnenia funkcie dohľadu tohto orgánu, a to aj v prípade osoby, ktorej Consob pri výkone svojich úloh vytýka delikt obchodovania s využitím dôverných informácií.

Taliansky Ústavný súd (*Corte costituzionale*) vo svojom návrhu na začatie prejudiciálneho konania poznamenáva, že otázka ústavnosti čl. 187n legislatívneho dekrétu č. 58 je položená s odkazom na viacero práv a zásad, z ktorých niektoré vyplývajú z vnútroštátneho práva, konkrétne práva na obhajobu a zásady rovnosti účastníkov konania, ktoré sú stanovené v talianskej Ústave, a iné z medzinárodného práva a práva EÚ.

Podľa tohto súdu právo odoprieť výpoveď a nevytvorovať vo svoj neprospech (ďalej len „právo odoprieť výpoveď“), založené na uvádzaných ustanoveniach Ústavy, práva EÚ a medzinárodného práva, nemôže odôvodňovať, aby sa dotknutá osoba odmietla dostaviť na vypočutie, ktoré nariadila Consob, ani oneskorenú účasť uvedenej osoby na tomto vypočutí, pokiaľ je zaručené právo tejto osoby neodpovedať na otázky, ktoré sú jej v rámci tohto vypočutia položené. Takáto záruka v tomto prípade chýba.

Podľa vnútroštátneho súdu je potrebné na jednej strane zohľadniť riziko, že v dôsledku povinnosti spolupráce s príslušným orgánom môže domnelý páchateľ správneho deliktu, za ktorý možno uložiť sankciu trestnoprávnej povahy, v skutočnosti prispieť aj k vzneseniu trestnoprávneho obvinenia voči svojej osobe. Tento súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že podľa talianskeho práva predstavuje obchodovanie s využitím dôverných informácií, ktoré sa vytýka D. B., správny delikt a zároveň trestný čin, a že súvisiace konania možno začať a viesť súbežne v rozsahu zlučiteľnom so zásadou *ne bis in idem*, ktorá je zakotvená v čl. 50 Charty základných práv EÚ (rozsudok vo veci C-537/16, *Garlsson Real Estate a iní proti talianskej Národnej komisii pre dohľad nad finančným trhom*, body 42 až 63).

Na druhej strane, vnútroštátny súd pripomína, že podľa judikatúry ESLP je právo odoprieť výpoveď, ktoré vyplýva z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušené v prípade, ak osoby sú sankcionované vnútroštátnym právom, pretože neodpovedali na otázky správnych orgánov v rámci konaní vo veci správnych deliktov, za ktoré možno uložiť sankcie trestnoprávnej povahy (rozsudky ESLP vo veci *J. B. proti Švajčiarsku* (sťažnosť č. 3182796), body 63 až 71; vo veci *Shannon proti Spojenému kráľovstvu* (sťažnosť č. 656303), body 38 až 41, a vo veci *Chambaz proti Švajčiarsku* (sťažnosť č. 1166304), body 50 až 58).

Podľa vnútroštátneho súdu vzhľadom na to, že čl. 187n legislatívneho dekrétu č. 58 bol do talianskeho právneho poriadku zavedený v rámci výkonu osobitnej povinnosti uloženej čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a v súčasnosti predstavuje vykonanie čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, prípadné vyhlásenie protiústavnosti uvedenej čl. 187n by mohlo byť v rozpore s právom EÚ, ak by sa tieto ustanovenia sekundárneho práva EÚ mali chápať tak, že členským štátom sa ukladá povinnosť sankcionovať odopretie výpovede počas vypočutia príslušným orgánom zo strany osoby, ktorá je podozrivá z deliktu obchodovania s využitím dôverných informácií. Je však možné pochybovať o zlučiteľnosti takto chápaných ustanovení s čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ, ktoré podľa všetkého tiež uznávajú právo odoprieť výpoveď v rovnakých medziach, ako sú tie, ktoré vyplývajú z čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a talianskej Ústavy.

Vnútroštátny súd ďalej uvádza, že judikatúra Súdneho dvora, podľa ktorej je osoba, proti ktorej sa vedie vyšetrovanie v rámci konania o porušení pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, povinná odpovedať na čisto skutkové otázky, predsa len značne obmedzuje rozsah práva dotknutej osoby nevytvárať, a to ani nepriamo, vo svoj neprospech.

Táto judikatúra, ktorá sa vytvorila v prípade právnických osôb, a nie fyzických osôb, a vo veľkej miere pred prijatím Charty základných práv EÚ, sa pritom javí ako ťažko zlučiteľná s trestnoprávnou povahou, ktorú Súdny dvor EÚ priznal v rozsudku v spojených veciach C-596/16 a C-597/16, *Enzo Di Puma a Antonio Zecca*, správnym sankciám stanoveným v talianskom právnom poriadku v súvislosti s deliktom obchodovania s využitím dôverných informácií.

Keďže Súdny dvor EÚ ani normotvorca EÚ sa doposiaľ nezaoberali otázkou, či z čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ z hľadiska judikatúry ESLP,

ktorá sa týka čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, vyplýva povinnosť rešpektovať právo odoprieť výpoveď v rámci správnych konaní, v ktorých môžu byť uložené sankcie trestnoprávnej povahy, vnútroštátny súd sa domnieva, že pred rozhodnutím o otázke ústavnosti, ktorú prejednáva, sa musí obrátiť na Súdny dvor so žiadosťou o výklad a prípadne posúdenie platnosti čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu z hľadiska čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ.

Za týchto podmienok taliansky Ústavný súd (*Corte costituzionale*) rozhodol prerušiť konanie a **položiť Súdnemu dvoru EÚ tieto prejudiciálne otázky:**²³

1. Má sa čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, keďže z hľadiska časovej pôsobnosti sa na prejednávanú vec stále vzťahuje, a čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu vykladať v tom zmysle, že členským štátom umožňujú, aby neuložili sankciu osobe, ktorá odmietne odpovedať na otázky príslušného orgánu, z ktorých by mohla vyplynúť jej zodpovednosť za protizákonné konanie trestané správnyimi sankciami „*trestnej*“ povahy?
2. V prípade zápornej odpovede na prvú prejudiciálnu otázku – je čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, keďže z hľadiska časovej pôsobnosti sa na prejednávanú vec stále vzťahuje, a čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu zlučiteľný s čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ, a to aj s ohľadom na judikatúru ESEP týkajúcu sa čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a na ústavné tradície spoločné pre členské štáty, a to v rozsahu, v akom ukladajú povinnosť sankcionovať aj osobu, ktorá odmietne odpovedať na otázky príslušného orgánu, z ktorých by mohla vyplynúť jej zodpovednosť za protizákonné konanie trestané správnyimi sankciami „*trestnej*“ povahy?

²³ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal taliansky Ústavný súd (*Corte costituzionale*) 21. júna 2019 – D. B. proti Národná komisia pre obchodné spoločnosti a Burzu (Consob) (vec C-481/19).

3.3 Analýza Súdneho dvora²⁴

Podľa Vysvetliviek k Charte základných práv EÚ čl. 47 ods. 2 Charty zodpovedá čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 48 Charty je „rovnaký“ ako čl. 6 ods. 2 a 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Pri výklade práv zaručených čl. 47 ods. 2 a čl. 48 Charty teda Súdny dvor EÚ musí zohľadniť zodpovedajúce práva zaručené čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako ho vykladá ESLP, ako úroveň minimálnej ochrany pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci C-235/17 *Komisia proti Maďarsku*, bod 72; v spojených veciach C-511/18, C-512/18 a C-520/18, *La Quadrature du Net a iní*, bod 124, ako aj vo veci C-336/19, *Stredoizraelské konzistórium Belgicka iní*, bod 56]. V tejto súvislosti ESLP uviedol, že hoci čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd výslovne neuvádza právo odoprieť výpoveď, toto právo predstavuje všeobecne uznávanú medzinárodnú normu, ktorá je jadrom pojmu spravodlivé súdne konanie. Tým, že toto právo chráni obvineného pred protizákonným donucovaním zo strany orgánov, pomáha zabrániť justičným omylom a zaručiť výsledok sledovaný uvedeným čl. 6 (pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP vo veci *John Murray proti Spojenému kráľovstvu* (sťažnosť č. 1873191), bod 45).

Keďže cieľom ochrany práva odoprieť výpoveď je zabezpečiť, aby v trestnej veci obžaloba podložila svoju argumentáciu bez použitia dôkazov získaných pomocou donútenia alebo nátlaku v rozpore s vôľou obvineného [pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP vo veci *Saunders proti Spojenému kráľovstvu* (sťažnosť č. 1918791), bod 68], toto právo je porušené najmä v situácii podozrivého, ktorému hrozia sankcie, ak nebude vypovedať, a preto buď vypovedá, alebo je potrestaný za to, že odmietol vypovedať [pozri v tomto zmysle rozsudok ESLP vo veci *Ibrahim a iní proti Spojenému kráľovstvu* (sťažnosť č. 5054108), bod 267].

Právo odoprieť výpoveď nemožno dôvodne obmedziť na priznanie porušení alebo na poznámky, ktoré vypočúvanú osobu priamo obviňujú, ale vzťahuje sa aj na informácie o skutkových otázkach, ktoré môžu byť neskôr použité na podporu obžaloby, a mať tak vplyv na odsúdenie alebo sankciu uloženú tejto osobe [pozri v tomto zmysle rozsudky ESLP vo veci *Saunders*

---

²⁴ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-481/19, *D. B.* – body 34 až 57.

proti Spojenému kráľovstvu (sťažnosť č. 1918791), bod 71, a vo veci *Corbet a iní proti Francúzsku* (sťažnosť č. 749411), bod 34].

S ohľadom na uvedené nemôže právo odoprieť výpoveď odôvodniť akýkoľvek nedostatok spolupráce s príslušnými orgánmi, ako napríklad odmietnutie dostaviť sa na vypočutie stanovené týmito orgánmi alebo zdržiavaciu taktiku, ktorej cieľom je oddialiť jeho konanie.

Pokiaľ ide o otázku, za akých podmienok sa musí uvedené právo dodržiavať aj v rámci konaní vo veci správnych deliktov, je potrebné zdôrazniť, že toto právo sa má uplatňovať v kontexte konaní, ktoré môžu viesť k uloženiu správnych sankcií trestnoprávnej povahy. Na posúdenie uvedenej povahy sú relevantné tri kritériá. Prvým kritériom je právna kvalifikácia porušenia vo vnútroštátnom práve, druhé sa týka samotnej povahy porušenia a tretie sa vzťahuje na stupeň prísnosti sankcie, ktorá hrozí dotknutej osobe (rozsudok vo veci C-537/16, *Garlsson Real Estate a iní proti talianskej Národnej komisii pre dohľad nad finančným trhom*, bod 28).

Hoci vnútroštátnemu súdu prislúcha, aby vzhľadom na tieto kritériá posúdil, či majú správne sankcie, o ktoré ide vo veci samej, trestnoprávnu povahu, tento súd správne pripomína, že podľa judikatúry Súdneho dvora sa zdá, že niektoré správne sankcie, ktoré ukladá Consob, sledujú represívne ciele a majú taký vysoký stupeň prísnosti, že môžu mať trestnoprávnu povahu (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-596/16 a C-597/16, *Enzo Di Puma a Antonio Zecca*, bod 38, ako aj vo veci C-537/16, *Garlsson Real Estate a iní proti talianskej Národnej komisii pre dohľad nad finančným trhom*, body 34 a 35). Samotný ESLP dospel v podstate k rovnakému záveru [rozsudok ESLP vo veci *Grande Stevens a iní proti Taliansku* (sťažnosť č. 1864010), bod 101].

Navyše, aj za predpokladu, že v tomto prípade by sankcie uložené D. B. orgánom dohľadu, o ktorý ide vo veci samej, nemali mať trestnoprávnu povahu, potreba rešpektovať právo odoprieť výpoveď v rámci ním vedeného vyšetrovania by mohla vyplývať aj z okolnosti uvedenej vnútroštátnym súdom, ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania, že v súlade s vnútroštátnou právnou úpravou možno dôkazy získané v rámci tohto konania použiť v rámci trestného konania vedeného proti tejto istej osobe na účely preukázania, že došlo k spáchaniu trestného činu.

Medzi záruky, ktoré vyplývajú z čl. 47 ods. 2 a čl. 48 Charty základných práv EÚ a ktorých dodržiavanie prináleží tak inštitúciám EÚ, ako aj členským štátom, ak vykonávajú právo EÚ, patrí najmä právo odoprieť výpoveď

„obvinenej“ fyzickej osoby v zmysle druhého z týchto ustanovení. Toto právo bráni najmä tomu, aby bola takáto osoba sankcionovaná za to, že odmietne poskytnúť príslušnému orgánu podľa smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu alebo nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu odpovede, z ktorých by mohla vyplývať jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť.

Túto analýzu nespochybňuje judikatúra Súdneho dvora týkajúca sa pravidiel EÚ v oblasti hospodárskej súťaže, z ktorej v podstate vyplýva, že v rámci konania, ktorého cieľom je preukázať porušenie týchto pravidiel, môže byť dotknutý podnik nútený poskytnúť všetky potrebné informácie týkajúce sa skutočností, o ktorých môže vedieť, a v prípade potreby oznámiť súvisiace dokumenty, ktorými disponuje, aj keď tieto môžu slúžiť na to, aby sa najmä vo vzťahu k nemu preukázala existencia protisúťažného správania (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci 374/87, *Orkem proti Komisii*, bod 34; vo veci C-301/04 P, *Komisija proti SGL Carbon*, bod 41, a vo veci C-407/04 P, *Dalmine proti Komisii*, bod 34).

Na jednej strane totiž Súdny dvor v tomto kontexte tiež rozhodol, že tomuto podniku nemožno uložiť povinnosť poskytnúť odpovede, ktorými by tento podnik musel priznať existenciu takéhoto porušenia (pozri v tomto zmysle rozsudky Súdneho dvora EÚ vo veci 374/87, *Orkem proti Komisii*, bod 35, a C-301/04 P, *Komisija proti SGL Carbon*, bod 42).

Ako to na druhej strane uvádza samotný vnútroštátny súd, judikatúra pripomenutá vyššie sa týka konaní, ktoré môžu viesť k uloženiu sankcií podnikom a združeniam podnikov. Nemôže sa analogicky uplatniť, pokiaľ ide o stanovenie rozsahu práva odoprieť výpoveď fyzických osôb ako D. B., voči ktorým sa vedie konanie pre delikt obchodovania s využitím dôverných informácií.

Vzhľadom na pochybnosti vyjadrené vnútroštátnym súdom o platnosti čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu z hľadiska práva odoprieť výpoveď zakotveného v čl. 47 a čl. 48 ods. 2 Charty základných práv EÚ, je potrebné ešte overiť, či možno týmto ustanoveniam sekundárneho práva EÚ prisúdiť konformný výklad vo vzťahu k tomuto právu odoprieť výpoveď, pokiaľ neukladajú povinnosť sankcionovať fyzickú osobu za to, že odmietne poskytnúť príslušnému orgánu podľa tejto smernice alebo tohto nariadenia odpovede, z ktorých by mohla vyplývať jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno

uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť.

V tejto súvislosti je potrebné najskôr pripomenúť, že podľa všeobecnej výkladovej zásady sa má text sekundárneho práva EÚ vykladať v čo najväčšom možnom rozsahu spôsobom, ktorý nespochybní jeho platnosť, a v súlade s celým primárnym právom, okrem iného s ustanoveniami Charty základných práv EÚ. V prípade, že sa takýto text môže vykladať viac ako jedným spôsobom, je potrebné dať prednosť tomu výkladu, podľa ktorého je ustanovenie v súlade s primárnym právom, pred výkladom, ktorý vedie k zisteniu, že ustanovenie je s primárnym právom nezlučiteľné [rozsudok v spojených veciach C-391/16, C-77/17 a C-78/17, *M a iní*, bod 77]. Tak odôvodnenie č. 44 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj odôvodnenie č. 77 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu navyše zdôrazňujú, že tieto dva akty rešpektujú základné práva a zásady zakotvené v Charte základných práv EÚ.

Pokiaľ ide najskôr o čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, tento čl. stanovuje, že členské štáty musia stanoviť sankcie uplatniteľné v prípade nespolupráce pri vyšetrovaní v zmysle čl. 12 tejto smernice. Čl. 12 spresňuje, že v tomto rámci musí mať príslušný orgán možnosť žiadať informácie od kohokoľvek a, ak je to potrebné, predvolať a vypočuť takúto osobu.

Hoci znenie týchto dvoch ustanovení výslovne nevyklučuje, aby sa povinnosť členských štátov stanoviť sankcie uplatniteľné v takomto prípade uplatňovala aj na prípad, keď takto vypočúvaná osoba odmietne poskytnúť uvedenému orgánu odpovede, z ktorých môže vyplývať jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť, nič v znení čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu nebráni ani takému výkladu tohto ustanovenia, podľa ktorého sa takáto povinnosť v podobnom prípade neuplatňuje.

Pokiaľ ide ďalej o čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, toto ustanovenie ukladá povinnosť stanoviť správne sankcie za nespoluprácu alebo nevyhovenie v súvislosti s vyšetrovaním, kontrolou alebo žiadosťou v zmysle čl. 23 ods. 2 tohto nariadenia, ktorého písmeno b) spresňuje, že to zahŕňa vypočutie takejto osoby s cieľom získať informácie.

Tak čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu možno prisúdiť konformný výklad vo vzťahu k čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ, podľa ktorého tieto nevyžadujú, aby bola fyzická osoba sankcionovaná za to, že odmietne poskytnúť príslušnému orgánu odpovede, z ktorých by mohla vyplývať jej

zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť.

3.4 Výrok rozhodnutia²⁵

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, vo veci C-481/19, *D. B.*, **judikoval nasledovné** – čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že umožňujú členským štátom neuložiť sankciu fyzickej osobe, ktorá v rámci vyšetrovania, ktoré voči nej vedie príslušný orgán podľa tejto smernice alebo tohto nariadenia, odmietne tomuto orgánu poskytnúť odpovede, z ktorých by mohla vyplynúť jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť.

---

²⁵ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-481/19, *D. B.* – výrok rozhodnutia.

Kapitola 4

Záznamy o prenose dát od prevádzkovateľa elektronických komunikačných boj proti zneužívaniu trhu: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-339/20 a C-397/20 – V. D. a S. R.

4.1 Návrh na začatie konania

Návrhy na začatie prejudiciálneho konania pred Súdny dvorom EÚ v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, V. D. a S. R.²⁶ sa týkajú výkladu čl. 12 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, a s prihliadnutím na čl. 7, 8 a 11, ako aj na čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ.

Tieto návrhy boli podané v rámci trestných konaní začatých proti V. D. a S. R. pre trestné činy obchodovania s využitím dôverných informácií, navádzania na obchodovanie s využitím dôverných informácií, spolupáchateľstva pri trestnom čine, korupcie a legalizácie príjmov z trestnej činnosti.

4.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky²⁷

Uznesením z 22. mája 2014 bolo proti V. D. a S. R. začaté trestné stíhanie vo veci skutkov kvalifikovaných ako trestný čin obchodovania s využitím dôverných informácií a navádzania na obchodovanie s využitím dôverných informácií. Táto informácia bola následne rozšírená prvým dodatočným uznesením zo 14. novembra 2014 o spolupáchateľstvo pri trestnom čine.

V dňoch 23. a 25. septembra 2015 Úrad finančné trhy (*Autorité des marchés financiers*; ďalej len „AMF“) oznámil vyšetrojúcemu sudcovi určité in-

---

²⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 20. septembra 2022 v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, V. D. (C-339/20) a S. R. (C-397/20).

²⁷ Rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, V. D. a S. R. – body 23 až 47.

formácie, ktoré mal k dispozícii v rámci vyšetrovania, ktoré viedol podľa čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka (*Code monétaire et financier*), najmä osobné údaje pochádzajúce z telefonických hovorov uskutočnených V. D. a S. R., ktoré vyšetrovatelia AMF získali na základe článku L. 34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií (*Code des postes et des communications électroniques*) od prevádzkovateľov elektronických komunikačných služieb.

V nadväznosti na oznámenie, ktoré takto vykonal AMF, bolo vyšetrovanie prostredníctvom troch dodatočných uznesení z 29. septembra 2015, 22. decembra 2015 a 23. novembra 2016 rozšírené o trestný čin korupcie a legalizácie príjmov z trestnej činnosti. V. D. bol 10. marca 2017 obvinený zo spáchania trestných činov obchodovania s využitím dôverných informácií a z legalizácie príjmov z trestnej činnosti a S. R. bol 29. mája 2017 obvinený z obchodovania s využitím dôverných informácií.

V. D. a S. R. sa v rozsahu, v akom sa ich obvinenie zakladalo na údajoch o prenose dát poskytnutých zo strany AMF, obrátili na Odvolací súd Paríž (*Cour d'appel de Paris*) so žalobou, pričom uviedli najmä žalobný dôvod založený v podstate na porušení čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ. Konkrétnejšie, opierajúc sa o judikatúru vyplývajúcu z rozsudku v spojených veciach C-203/15 a C-698/15, *Tele2 Sverige a Watson a iní*, V. D. a S. R. namietajú proti skutočnosti, že tento úrad pri zhromažďovaní uvedených údajov vychádzal z čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka a čl. L. 34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií, pretože tieto ustanovenia neboli jednak v súlade s právom EÚ, keďže stanovovali všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o pripojení, a jednak nestanovovali žiadne obmedzenia právomoci vyšetrovateľov AMF vyžiadať si uchovávané údaje.

Dvoma rozsudkami Odvolací súd Paríž z 20. decembra 2018 a zo 7. marca 2019 tento súd zamietol odvolania V. D. a S. R. Z informácií uvedených v návrhoch na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že na účely zamietnutia žalobného dôvodu založeného v podstate na porušení čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ sa súdy rozhodujúce vo veci samej opreli najmä o skutočnosť, že čl. 23 ods. 2 písm. h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu umožňuje príslušným orgánom v mediách vnútroštátneho práva požadovať

existujúce záznamy o prenose údajov, ktoré má prevádzkovateľ elektronických komunikačných služieb, keď existuje dôvodné podozrenie, že došlo k porušeniu zákazu obchodovania s využitím dôverných informácií podľa čl. 14 písm. a) alebo b) tohto nariadenia, a keď sa tieto záznamy môžu ukázať ako relevantné na účel vyšetrovania tohto porušenia.

V. D. a S. R. podali proti týmto rozsudkom odvolanie na vnútroštátny súd, pričom uviedli žalobný dôvod založený najmä na porušení ustanovení Charty základných práv EÚ a smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií uvedených v predchádzajúcom bode.

Pokiaľ ide o prístup k údajom o pripojení, vnútroštátny súd odkazuje na rozhodnutie Ústavnej rady (*Conseil constitutionnel*) z 21. júla 2017, z ktorého vyplýva, že postup prístupu k osobným údajom uchovávaným vyšetrovateľmi AMF, ako ho upravuje francúzske právo, nie je v súlade s právom na rešpektovanie súkromného života, ktoré je zaručené čl. 2 Deklarácie práv človeka a občana z roku 1789, pričom v ňom zdôraznila, že hoci vnútroštátny zákonodarca vyhradil právomoc vyžiadať si tieto údaje v rámci vyšetrovania oprávneným zamestnancom viazaným zachovávať služobné tajomstvo, a uvedeným zamestnancom nepriznal právomoc na nútený výkon, nedoplnil tento postup o žiadnu ďalšiu záruku, ktorá by mohla zabezpečiť rovnováhu medzi právom na rešpektovanie súkromného života na jednej strane a zabránením porušeniam verejného poriadku a odhaľovaniam páchatelov trestnej činnosti na strane druhej, takže sa druhá veta prvého pododseku čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka mala vyhlásiť za v rozpore s francúzskou Ústavou.

Vnútroštátny súd okrem toho na jednej strane uvádza, že Ústavná rada konštatovala, že vzhľadom na „*zjavne neprimerané*“ dôsledky okamžitého zrušenia tohto ustanovenia na prebiehajúce konania bolo potrebné odložiť dátum tohto zrušenia na 31. december 2018, a na druhej strane, že vnútroštátny zákonodarca vyvodil dôsledky vyhlásenia protiústavnosti prvého pododseku čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka tým, že do tohto zákonníka vložil čl. L. 621-10-2.

Vnútroštátny súd, ktorý pripomína úvahy vyplývajúce v spojených veciach C-203/15 a C-698/15, *Tele2 Sverige a Watson a iní*, bod 125, sa domnieva, že neplatnosť druhej vety ods. 1 čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka, ktorá sa uplatňuje v čase skutkových okolností vo veci samej, nemôže vyplývať z tohto vyhlásenia protiústavnosti vzhľadom na odklad účinkov zrušenia tohto ustanovenia. Domnieva sa však, že možnosť vyšetrovateľov

AMF podľa tohto ustanovenia získať údaje o pripojení bez predchádzajúceho preskúmania súdom alebo nezávislým správnym orgánom nie je v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z čl. 7, 8 a 11 Charty základných práv EÚ, ako ich vykladá Súdny dvor.

Za týchto podmienok vzniká v tejto súvislosti jedine otázka možnosti odložiť časové účinky zrušenia čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka, hoci tento článok nie je v súlade s Chartou základných práv EÚ.

Pokiaľ ide o uchovávanie údajov o pripojení, vnútroštátny súd v prvom rade uvádza, že hoci ods. II čl. L. 34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií stanovuje zásadnú povinnosť, podľa ktorej poskytovatelia elektronických komunikačných služieb musia vymazať alebo anonymizovať všetky údaje o prenose dát, táto povinnosť je spojená s niekoľkými výnimkami vrátane výnimky stanovenej v ods. III tohto ustanovenia, ktorá sa týka „*potreby vyšetrovania, odhalovania a stíhania trestných činov*“. Pre tieto osobitné potreby sa vykonanie výmazu alebo anonymizácie určitých údajov odkladá o jeden rok.

V tejto súvislosti spresňuje, že päť kategórií údajov, ktorých sa týkajú najmä podmienky definované v ods. III čl. L. 34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií, sú tie, ktoré sú vymenované v čl. R. 10-13 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií. Tieto údaje sú generované alebo spracované v nadväznosti na komunikáciu a týkajú sa okolností tejto komunikácie a užívateľov služby, ale neposkytujú žiadny údaj o obsahu dotknutej komunikácie.

Pripomínajúc bod 112 rozsudku v spojených veciach C-203/15 a C-698/15, *Tele2 Sverige a Watson a iní*, podľa ktorého čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá na účely boja proti trestnej činnosti stanovuje všeobecné a nediferencované uchovávanie všetkých údajov o prenose dát a údajov o polohe všetkých registrovaných účastníkov a užívateľov týkajúcich sa všetkých prostriedkov elektronickej komunikácie, vnútroštátny súd uvádza, že v rámci konaní vo veciach samých mal AMF prístup k údajom uchovávaným prevádzkovateľmi elektronických komunikačných služieb z dôvodu podozrení týkajúcich sa obchodovania s využitím dôverných informácií a zneužívania trhu, ktoré môžu byť kvalifikované ako viaceré závažné trestné činy. Tento prístup bol odôvodnený potrebou tohto orgánu, aby na účely zabezpečenia účinnosti

svojho vyšetrovania zväžil rôzne uchovávané údaje v určitom časovom období s cieľom aktualizovať dôverné informácie, ktoré kolujú medzi viacerými osobami, vďaka ktorým sa odhalila existencia protiprávnych postupov v danej oblasti.

Podľa vnútroštátneho súdu vyšetrovanie vykonávané zo strany AMF zodpovedá povinnostiam uloženým členským štátom čl. 12 ods. 2 písm. d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s čl. 1 tohto nariadenia, a to najmä povinnosť požadovať oznámenie existujúcich záznamov o prenose dát, ktoré majú prevádzkovatelia elektronických komunikačných služieb.

Vnútroštátny súd sa pýta na súlad čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ s požiadavkami vyplývajúcimi z čl. 12 ods. 2 písm. d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

Napokon v prípade, že by Súdny dvor dospel k záveru, že právna úprava týkajúca sa uchovania údajov o pripojení, o ktorú ide vo veci samej, nie je v súlade s právom EÚ, vzniká otázka dočasného zachovania účinkov tejto právnej úpravy s cieľom vyhnúť sa právnej neistote a umožniť, aby sa predtým zhromaždené a uchovávané údaje použili na odhaľovanie a stíhanie obchodovania s využitím dôverných informácií.

Za týchto podmienok francúzsky Kasačný súd (*Cour de cassation*) rozhodol prerušiť konanie a **položiť Súdnemu dvoru EÚ nasledujúce prejudiciálne otázky**, ktoré sú formulované vo veciach C-339/20 a C-397/20 rovnako:²⁸

1. Vyplýva z čl. 12 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, ktorým bolo prvé uvedené ustanovenie nahradené s účinnosťou od 3. júla 2016, s prihliadnutím na odôvodnenie č. 65 tohto nariadenia, vzhľadom na tajnú povahu prenesených informácií a veľký počet osôb, ktoré môžu byť potenciálne dotknuté, že vnútroštátny zákonodarcia môže uložiť prevádzkovateľom elektronických komunikácií povinnosť dočas-

²⁸ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Kasačný súd (*Cour de cassation*) (Francúzsko) 24. júla 2020 – V. D. (vec C-339/20); Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Kasačný súd (*Cour de cassation*) (Francúzsko) 20. augusta 2020 – S. R. (vec C-397/20).

ného, ale všeobecného uchovávaní údajov o pripojení s cieľom umožniť správne orgánu spomenutému v čl. 11 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 22 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu požadovať od prevádzkovateľa v prípade, keď sa vo vzťahu k určitým osobám objaví dôvodné podozrenie, že sa podieľajú na obchodovaní s využitím dôverných informácií alebo na manipulácii s trhom, existujúce záznamy o prenose údajov, keď existuje dôvodné podozrenie, že tieto záznamy súvisiace s predmetom vyšetrovania môžu byť relevantné na preukázanie existencie porušenia, a to najmä z dôvodu, že umožňujú späť zistiť kontakty, ktoré dotknuté osoby nadviazali ešte predtým, ako sa objavili podozrenia?

2. V prípade, že by Súdny dvor EÚ poskytol – na prvú otázku – takú odpoveď, ktorá by viedla Kasačný súd ku konštatovaniu, že francúzska právna úprava v oblasti uchovávaní údajov o pripojení nie je v súlade s právom EÚ, je možné dočasne zachovať účinky tejto právnej úpravy s cieľom zamedziť vzniku právnej neistoty a umožniť, aby sa predtým zozbierané a uchovávané údaje použili na jeden z cieľov sledovaných touto právnou úpravou?
3. Môže vnútroštátny súd dočasne zachovať účinky právnej úpravy, ktorá umožňuje zamestnancom nezávislého správneho orgánu povereného vyšetrovaním vo veciach zneužívania trhu získať údaje o pripojení bez predchádzajúceho preskúmania zo strany súdu alebo nezávislého správneho orgánu?

Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora EÚ boli veci C-339/20 a C-397/20 spojené na spoločné konanie na účely písomnej časti konania, ústnej časti konania a rozsudku.

4.3 Analýza Súdneho dvora²⁹

Posúdenie prvej otázky

Z ustálenej judikatúry vyplýva, že na účely výkladu ustanovenia práva EÚ je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou, a najmä vývoj tejto právnej úpravy (pozri

---

²⁹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, *V. D. a S. R.* – body 65 až 107.

v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-414/16, *Egenberger*, bod 44).

Pokiaľ ide o znenie ustanovení uvedených v prvých otázkach, je potrebné konštatovať, že zatiaľ čo čl. 12 ods. 2 písm. d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu odkazuje na právomoc príslušného finančného orgánu „*žiadať existujúce telefónne záznamy a záznamy o prenose údajov*“, čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu odkazuje na právomoc tohto orgánu požadovať jednak „*záznamy o prenose údajov, ktoré má k dispozícii investičná spoločnosť, úverová inštitúcia alebo finančná inštitúcia*“ a jednak „*ak to umožňuje vnútroštátne právo, existujúce záznamy o prenose údajov, ktoré má telekomunikačný operátor*“.

Zo znenia týchto ustanovení však jednoznačne vyplýva, že tieto ustanovenia iba vymedzujú právomoc uvedeného orgánu „*požadovať*“ údaje, ktorými disponujú títo prevádzkovatelia, čo zodpovedá prístupu k týmto údajom. Okrem toho z odkazu na „*existujúce*“ záznamy ako na záznamy, ktoré „*má*“ uvedený prevádzkovateľ, vyplýva, že normotvorca EÚ nemal v úmysle upraviť možnosť vnútroštátneho zákonodarcu zaviesť povinnosť uchovávať takéto záznamy.

Pokiaľ ide o kontext, do ktorého patria tieto ustanovenia, je potrebné poznamenať, že hoci podľa čl. 12 ods. 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 23 ods. 3 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s odôvodnením č. 62 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu normotvorca EÚ mal v úmysle uložiť členským štátom povinnosť prijať požadované opatrenia na zabezpečenie toho, aby príslušné finančné orgány mali k dispozícii všetky nástroje, právomoci a zdroje potrebné na to, aby sa tieto informácie poskytli, ako aj právomoci v oblasti dohľadu a vyšetrovania potrebné na zabezpečenie účinného plnenia ich úloh, tieto ustanovenia nehovoria nič o tom, či členské štáty môžu na tieto účely uložiť prevádzkovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosť uchovávať údaje o prenose dát všeobecným a nediferencovaným spôsobom, ani o podmienkach, za ktorých musia títo prevádzkovatelia uchovávať takéto údaje na účely ich prípadného odovzdania príslušným orgánom.

Článkom 12 ods. 2 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a článkom 23 ods. 2 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu normotvorca EÚ zamýšľal len poveriť príslušný finančný orgán, aby zabezpečil účinnosť plnenia svojich vyšetrovacích a dozorných úloh, klasických vyšetrovacích právomocí, ako sú právomoci, ktoré tomuto orgánu umožňujú prístup k dokumentom, vyko-

návanie kontrol a prehliadok alebo vydávanie súdnych príkazov či zákazov vo vzťahu k osobám podozrivým zo spáchania trestných činov súvisiacich so zneužívaním trhu, medzi ktoré patrí okrem iného aj obchodovanie s využitím dôverných informácií.

Pokiaľ ide o ciele sledované predmetnou právnou úpravou, je potrebné poznamenať, že na jednej strane z odôvodnení č. 2 a 12 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj z čl. 1 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s jeho odôvodneniami č. 2 a 24 na strane druhej vyplýva, že tieto nástroje majú za cieľ zabezpečiť integritu finančných trhov EÚ a posilniť dôveru investorov v tieto trhy, pričom ide o dôveru, ktorá je založená najmä na skutočnosti, že títo investori majú rovnaké postavenie a sú chránení proti neoprávnenému používaniu dôverných informácií. Zákaz obchodovania s využitím dôverných informácií uvedený v čl. 2 ods. 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 8 ods. 1 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu má za cieľ zaručiť rovnosť zmluvných partnerov v burzovej transakcii tým, že sa zabráni tomu, aby jeden z nich, ktorý má dôvernú informáciu a z tohto dôvodu sa ocitol vo výhodnej situácii v porovnaní s ostatnými investormi, z nej ťažil na úkor tých, ktorí o nej nevedia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-302/20, *A proti AMF*, body 43, 65 a 77, ako aj citovanú judikatúru).

Hoci podľa odôvodnenia č. 65 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu záznamy údajov o pripojení predstavujú podstatný a niekedy jediný dôkaz, ktorý umožňuje odhaliť a preukázať existenciu obchodovania s využitím dôverných informácií alebo manipulácie s trhom, nič to nemení na tom, že toto odôvodnenie sa týka len záznamov, ktoré „majú“ prevádzkovatelia elektronických komunikačných služieb, ako aj právomoci príslušného finančného orgánu „požadovať existujúce“ údaje od týchto prevádzkovateľov. Z tohto odôvodnenia teda vôbec nevyplýva, že normotvorca EÚ mal týmto nariadením v úmysle priznať členským štátom právomoc uložiť prevádzkovateľom elektronických komunikačných služieb všeobecnú povinnosť uchovávať údaje.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti je potrebné konštatovať, že ani smernicu 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ani nariadenie č. 596/2014 o zneužívaní trhu nemožno vykladať tak, že by mohli predstavovať právny základ všeobecnej povinnosti uchovávať záznamy údajov o prenose dát, ktoré majú prevádzkovatelia elektronických komunikačných služieb, na účely výkonu právomocí zverených príslušnému finančnému orgánu na základe smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

V druhom rade je potrebné pripomenúť, že smernica 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií predstavuje referenčný akt v oblasti uchovávaní a všeobecnejšie spracovania osobných údajov v sektore elektronických komunikácií, takže výklad Súdneho dvora týkajúci sa tejto smernice sa vzťahuje aj na záznamy údajov o prenose dát, ktoré majú k dispozícii prevádzkovatelia elektronických komunikačných služieb a ktoré môžu príslušné finančné orgány od týchto prevádzkovateľov požadovať v zmysle čl. 11 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 22 nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu.

Podľa čl. 1 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií totiž platí, že touto smernicou sa ustanovuje harmonizácia vnútroštátnych ustanovení požadovaných na zabezpečenie primeranej úrovne ochrany základných práv a slobôd, a najmä práva na súkromie a dôvernosť, z hľadiska spracúvania osobných údajov v elektronickom komunikačnom sektore, pričom tento sektor zahŕňa aj odvetvie telekomunikácií.

Vzhľadom na už vyššie uvedené skutočnosti je potrebné konštatovať, že posúdenie zákonnosti spracovania záznamov, ktoré majú prevádzkovatelia elektronických komunikačných služieb v zmysle čl. 12 ods. 2 písm. d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu, sa musí uskutočniť so zreteľom na podmienky stanovené v smernici 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, ako aj na výklad tejto smernice obsiahnutý v judikatúre Súdneho dvora.

Čl. 12 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia č. 596/2014 o zneužívaní trhu sa majú vykladať v tom zmysle, že nepovoľujú všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát a polohe s cieľom bojovať proti trestným činom súvisiacim so zneužívaním trhu, a najmä proti obchodovaniu s využitím dôverných informácií, pričom zlučiteľnosť vnútroštátnej právnej úpravy, ktorá takéto uchovávanie stanovuje, s právom EÚ sa má posudzovať so zreteľom na čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ, ako ich vykladá judikatúra Súdneho dvora EÚ.

Pokiaľ ide o preskúmanie zlučiteľnosti takejto vnútroštátnej právnej úpravy s poslednými uvedenými ustanoveniami, je potrebné pripomenúť,

že hoci je na posudzovanie týchto návrhov na začatie prejudiciálneho konania kľúčovým ustanovením čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka, na základe ktorého AMF požiadala prevádzkovateľov elektronických komunikačných služieb o poskytnutie údajov o prenose dát týkajúcich sa telefonických hovorov uskutočnených V. D. a S. R., na základe ktorých boli obvinení, nemení to nič na tom, že „*klúčovými ustanoveniami*“ v rámci uplatnenia tohto čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka sú čl. L. 34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií a čl. R. 10-13 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií.

Z vysvetlení poskytnutých vnútroštátnym súdom totiž vyplýva, že na jednej strane vyšetrovatelia AMF zhromažďovali predmetné údaje o prenose dát na základe čl. L.34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií v znení uplatniteľnom na spory vo veciach samých, ktorého ods. III upravený v súvislosti so základnou povinnosťou stanovenou v ods. II, podľa ktorej prevádzkovatelia elektronických komunikačných služieb mali vymazať alebo anonymizovať všetky údaje o prenose dát, niekoľko výnimiek vrátane výnimky týkajúcej sa „*potreby vyšetrovania, odhalovania a stíhania trestných činov*“. Pre tieto osobitné potreby sa vykonanie výmazu alebo anonymizácie určitých údajov odkladá o jeden rok.

Na druhej strane, tento súd spresňuje, že päť kategórií údajov, ktorých sa týka ods. III čl. L. 34-1 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií v znení uplatniteľnom na spory vo veciach samých, boli vymenované v čl. R. 10-13 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií, a to informácie umožňujúce identifikovať užívateľa, údaje o použitých koncových komunikačných zariadeniach, technické vlastnosti, ako aj dátum, čas a dĺžku trvania každej komunikácie, údaje o vyžiadaných alebo použitých doplnkových službách a ich poskytovateľoch, a napokon údaje umožňujúce identifikovať jedného alebo viacerých adresátov komunikácie. Okrem toho z ods. II čl. R.10-13 Zákonníka pôšt a elektronických komunikácií v znení uplatniteľnom na spory vo veciach samých vyplýva, že v prípade telefonných činností dotknutí operátori mohli uchovávať aj údaje umožňujúce identifikovať zdroj a polohu komunikácie.

Z toho vyplýva, že právna úprava dotknutá vo veciach samých sa vzťahuje na všetky prostriedky telefonických hovorov a zahŕňa všetkých užívateľov týchto prostriedkov bez toho, aby v tejto súvislosti dochádzalo k rozlišovaniu alebo výnimke. Okrem toho údaje, ktoré musia podľa týchto právnych predpisov uchovávať poskytovatelia elektronických komunikačných služieb, sú najmä údaje potrebné na zistenie zdroja komunikácie a jej adresáta, určenie

dátumu, času, trvania a typu komunikácie, identifikáciu použitého komunikačného zariadenia a polohy koncových zariadení a komunikácie, pričom medzi tieto údaje patria najmä meno a adresa používateľa, ako aj telefónne čísla volajúceho a volaného.

Pokiaľ ide o sledované ciele, je potrebné uviesť, že cieľom dotknutej právnej úpravy je okrem iného vyšetrovanie, odhaľovanie a stíhanie trestných činov vrátane tých, ktoré sa týkajú zneužívania trhu, medzi ktoré patrí aj obchodovanie s využitím dôverných informácií. Predmetnou právnou úpravou vnútroštátny zákonodarca stanovil všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát po dobu jedného roka odo dňa ich zaznamenania najmä na účely vyšetrovania, odhaľovania a stíhania trestných činov a boja proti trestnej činnosti.

Konkrétne z rozsudku Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-511/18, C-512/18 a C-520/18, *La Quadrature du Net a iní*, body 140 až 168, ako aj z bodov 59 až 101 rozsudku vo veci C-140/20, *G. D.*, vyplýva, že takéto uchovávanie nemožno odôvodniť takýmito cieľmi podľa čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií.

Z toho vyplýva, že taká vnútroštátna právna úprava, o akú ide vo veci samej, ktorá ukladá prevádzkovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosť preventívne vykonať na účely boja proti trestným činom spočívajúcim v zneužívaní trhu, medzi ktoré patrí obchodovanie s využitím dôverných informácií, všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát všetkých užívateľov prostriedkov elektronickej komunikácie, pričom v tejto súvislosti nerozlišuje ani nestanovuje žiadne výnimky a nevymedzuje vzťah medzi údajmi, ktoré majú byť uchovávané, a sledovaným cieľom, ako sa požaduje v judikatúre uvedenej v predchádzajúcom bode, ide nad rámec toho, čo je nevyhnutné, a nemožno ju v demokratickej spoločnosti považovať za odôvodnenú, ako vyžaduje čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ (pozri v tomto zmysle analogicky rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-623/17, *Privacy International*, bod 81).

Posúdenie druhej a tretej otázky

Súdny dvor EÚ však vo veci týkajúcej sa zákonnosti opatrení prijatých v rozpore s povinnosťou podľa práva EÚ vykonať predbežné posúdenie vplyvov

projektu na životné prostredie a chránenú lokalitu konštatoval, že vnútroštátny súd môže, ak to vnútroštátne právo umožňuje, výnimočne zachovať účinky takýchto opatrení, pokiaľ je toto zachovanie odôvodnené naliehavými dôvodmi spojenými s potrebou odvrátiť skutočnú a vážnu hrozbu prerušenia zásobovania dotknutého členského štátu elektrickou energiou, ktorej nemožno čeliť inými prostriedkami a alternatívnymi riešeniami najmä v rámci vnútorného trhu, pričom uvedené zachovanie môže pokrývať len časový úsek, ktorý je striktné nevyhnutný na odstránenie tejto protiprávnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-411/17, *Inter-Environnement Wallonie a Bond Beter Leefmilieu Vlaanderen*, body 175, 176, 179 a 181).

Na rozdiel od opomenutia procesnej povinnosti, akou je predchádzajúce posúdenie vplyvov projektu v konkrétnej oblasti ochrany životného prostredia, však porušenie čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ nemožno napraviť postupom, ktorý je porovnateľný s postupom uvedeným v predchádzajúcom bode (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-140/20, *G. D.*, bod 121, ako aj citovanú judikatúru).

Zachovanie účinkov vnútroštátnej právnej úpravy, o akú ide vo veci samej, by totiž znamenalo, že táto právna úprava by naďalej ukladala prevádzkovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosti, ktoré sú v rozpore s právom EÚ a ktoré závažným spôsobom zasahujú do základných práv osôb, ktorých údaje boli uchovávané (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-140/20, *G. D.*, bod 122, ako aj citovanú judikatúru).

Vnútroštátny súd teda nemôže časovo obmedziť účinky vyhlásenia neplatnosti, ktoré mu vyplývajú z vnútroštátneho práva vo vzťahu k vnútroštátnym právnym predpisom, o ktoré ide vo veciach samých (pozri analogicky rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-140/20, *G. D.*, bod 123, ako aj citovanú judikatúru).

Je potrebné okrem toho spresniť, že obmedzenie časových účinkov prijatého výkladu nebolo vykonané v rozsudkoch Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-203/15 a C-698/15, *Tele2 Sverige a Watson a iní*, ako aj v spojených veciach C-511/18, C-512/18 a C-520/18, *La Quadrature du Net a iní*, takže v súlade s judikatúrou Súdneho dvora k nemu nemôže dôjsť ani v rozsudku Súdneho dvora vydanom po týchto rozsudkoch.

Napokon vzhľadom na skutočnosť, že vnútroštátnemu súdu boli predložené žiadosti o vyhlásenie neprípustnosti dôkazov získaných z údajov o prenose dát z dôvodu, že predmetné vnútroštátne ustanovenia sú v rozpore s právom EÚ, pokiaľ ide o uchovávanie údajov, ako aj o prístup k nim, je potrebné určiť vplyv konštatovania prípadnej nezlučiteľnosti čl. L. 621-10 Menového a finančného zákonníka v znení uplatniteľnom na skutkové okolnosti vo veci samej s čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ na prípustnosť dôkazov vznesených proti V. D. a S. R. v prejednávanych veciach.

V tejto súvislosti stačí odkázať na judikatúru Súdneho dvora, najmä na zásady pripomenuté v bodoch 41 až 44 rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-746/18, *H. K.*, z ktorej vyplýva, že na túto prípustnosť sa v súlade so zásadou procesnej autonómie členských štátov vzťahuje vnútroštátne právo, pod podmienkou dodržania najmä zásad ekvivalencie a efektivity.

Pokiaľ ide o poslednú uvedenú zásadu, je potrebné pripomenúť, že táto zásada vyžaduje, aby vnútroštátny trestný súd v rámci trestného konania vedeného proti osobám podozrivým z trestnej činnosti vylúčil informácie a dôkazy získané prostredníctvom všeobecného a nediferencovaného uchovávaní údajov o prenose dát a polohe, ktoré je nezlučiteľné s právom EÚ alebo dokonca prostredníctvom prístupu príslušného orgánu k týmto údajom v rozpore s týmto právom, ak tieto osoby nie sú schopné účinne sa vyjadriť k týmto informáciám a dôkazom, ktoré pochádzajú z oblasti mimo znalostí súdu a ktoré môžu mať podstatný vplyv na posúdenie skutkového stavu (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-746/18, *H. K.*, bod 44 a citovanú judikatúru).

4.4 Výrok rozhodnutia³⁰

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, *V. D. a S. R.*, **judikoval nasledovne:**

1. Článok 12 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia 596/2014 o zneužívaní trhu v spo-

³⁰ Rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, *V. D. a S. R.* – výrok rozhodnutia.

jení s čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že bránia legislatívnym opatreniam, ktoré na účely boja proti trestným činom súvisiacim so zneužívaním trhu, medzi ktoré patrí aj obchodovanie s využitím dôverných informácií, preventívne stanovujú všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát po dobu jedného roka odo dňa ich zaznamenania.

2. Právo EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vnútroštátny súd obmedzil časové účinky vyhlásenia neplatnosti podľa vnútroštátneho práva vo vzťahu k vnútroštátnym právnym predpisom, ktoré jednak ukladajú prevádzkovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosť všeobecného a nediferencovaného uchovávania údajov o prenose dát, a na druhej strane umožňujú poskytnutie takých údajov príslušnému finančnému orgánu bez predchádzajúceho súhlasu súdu alebo nezávislého správneho orgánu, pričom k tomuto vyhláseniu neplatnosti došlo z dôvodu nezlučiteľnosti týchto právnych predpisov s čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, v spojení s Chartou základných práv EÚ. Prípustnosť dôkazov získaných na základe vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sú nezlučiteľné s právom EÚ, patrí podľa zásady procesnej autonómie členských štátov do pôsobnosti vnútroštátneho práva, pod podmienkou dodržania najmä zásad ekvivalencie a efektivity.

Záver

Na úrovni EÚ základným právnym predpisom, ktorý upravuje zneužívanie trhu, je *nariadenie č. 596/2014 o zneužívaní trhu*. Týmto nariadením sa ustanovuje spoločný regulačný rámec týkajúci sa obchodovania s využitím dôverných informácií, neoprávneného zverejnenia dôverných informácií a manipulácie s trhom (zneužívanie trhu), ako aj opatrení na zabránenie zneužívaniu trhu s cieľom zaistiť integritu finančných trhov v EÚ a zvýšiť ochranu investorov a ich dôveru v tieto trhy. V nariadení č. 596/2014 o zneužívaní trhu boli predstavené administratívne sankcie za zneužívanie trhu. Trestné sankcie však majú silnejší odrádzajúci účinok ako administratívne opatrenia a sankcie. Hlavným legislatívnym opatrením harmonizujúcim trestné sankcie za manipuláciu s trhom na úrovni EÚ je smernica 2014/57/EÚ o zneužívaní trhu. Táto smernica ustanovuje minimálne pravidlá pre trestné sankcie za obchodovanie s využitím dôverných informácií, neoprávnené zverejňovanie dôverných informácií a manipuláciu s trhom s cieľom zabezpečiť v EÚ integritu finančných trhov a zvýšiť ochranu investorov a dôveru v tieto trhy.

Na jednej strane, právna úprava regulačne obsiahla predpokladané otázky súvisiace s ich predmetmi ich úpravy. Na strane druhej, ani najprecíznejšia právna úprava, žiaľ, nedokáže obsiahnuť všetky potrebné otázky, hlavne jej tvorcami nepredpokladané otázky. V rámci aplikačnej praxe sa stále objavujú polemické otázky, ktorých odpoveď právna úprava nepozná, a to otvára možnosť vyjadriť sa Súdnemu dvoru EÚ.

Súdny dvor EÚ vo veci C-302/20, *A proti AMF*, judikoval nasledovné, že čl. 1 bod 1 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu sa má vykladať v tom zmysle, že na účely kvalifikácie dôvernej informácie môže predstavovať „presnú“ informáciu v zmysle tohto ustanovenia a čl. 1 ods. 1 smernice 2003/124/ES o výkone smernice 2003/6/ES v otázke vymedzenia a zverejňovania dôverných informácií, informácia týkajúca sa pripravovaného uverejnenia novinového článku sprostredkovávajúceho nepotvrdenú trhovú informáciu o emitentovi finančných nástrojov a na účely posúdenia tejto „presnosti“ informácie sú relevantné, za predpokladu, že budú poskytnuté pred týmto uverejnením, skutočnosť, že tento novinový článok bude uvádzať cenu, za ktorú sa cenné papiere tohto emitenta budú dať kúpiť v rámci novej ponuky na prevzatie, ako aj totožnosť novinára, ktorý tento článok podpísal, a tlačového orgánu zodpovedného za jeho uverejnenie. Pokiaľ ide o skutočný vplyv tohto uve-

rejnenia na cenu cenných papierov, ktorých sa týka, hoci môže predstavovať ex post dôkaz o presnosti uvedenej informácie, bez preskúmania iných skutočností známych alebo zverejnených pred uvedeným uverejnením nemôže stačiť sám osebe na preukázanie takejto presnosti.

Vo veci C-481/19, *D. B.*, Súdny dvor EÚ judikoval, že čl. 14 ods. 3 smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu a čl. 30 ods. 1 písm. b) nariadenia 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s čl. 47 a 48 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že umožňujú členským štátom neuložiť sankciu fyzickej osobe, ktorá v rámci vyšetrovania, ktoré voči nej vedie príslušný orgán podľa tejto smernice alebo tohto nariadenia, odmietne tomuto orgánu poskytnúť odpovede, z ktorých by mohla vyplynúť jej zodpovednosť za porušenie, za ktoré možno uložiť správne sankcie trestnoprávnej povahy, alebo jej trestnoprávna zodpovednosť.

V spojených veciach C-339/20 a C-397/20, *V. D. a S. R.*, Súdny dvor EÚ judikoval, že čl. 12 ods. 2 písm. a) a d) smernice 2003/6/ES o zneužívaní trhu, ako aj čl. 23 ods. 2 písm. g) a h) nariadenia 596/2014 o zneužívaní trhu v spojení s čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, v spojení s čl. 7, 8 a 11, ako aj s čl. 52 ods. 1 Charty základných práv EÚ, sa má vykladať v tom zmysle, že bránia legislatívnym opatreniam, ktoré na účely boja proti trestným činom súvisiacim so zneužívaním trhu, medzi ktoré patrí aj obchodovanie s využitím dôverných informácií, preventívne stanovujú všeobecné a nediferencované uchovávanie údajov o prenose dát po dobu jedného roka odo dňa ich zaznamenania. Taktiež judikoval, že právo EÚ sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby vnútroštátny súd obmedzil časové účinky vyhlásenia neplatnosti podľa vnútroštátneho práva vo vzťahu k vnútroštátnym právnym predpisom, ktoré jednak ukladajú prevádzkovateľom elektronických komunikačných služieb povinnosť všeobecného a nediferencovaného uchovávania údajov o prenose dát, a na druhej strane umožňujú poskytnutie takých údajov príslušnému finančnému orgánu bez predchádzajúceho súhlasu súdu alebo nezávislého správneho orgánu, pričom k tomuto vyhláseniu neplatnosti došlo z dôvodu nezlučiteľnosti týchto právnych predpisov s čl. 15 ods. 1 smernice 2002/58/ES o spracovávaní osobných údajov a ochrany súkromia v sektore elektronických komunikácií, v spojení s Chartou základných práv EÚ. Prípustnosť dôkazov získaných na základe vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré sú nezlučiteľné s právom EÚ, patrí podľa zásady procesnej autonómie členských štátov do pôsobnosti vnútroštátneho práva, pod podmienkou dodržania najmä zásad ekvivalencie a efektivity.

Použité zdroje

Literatúra

- BABONY, D. *Legal Regulation of Market Abuse – European and Slovak Perspective*. In: *Štát a právo*, Vol. 10 (2023), No. 2 – 3/2023, pp. 70 – 79.
- ČENTĚŠ, J. a kol. *Trestný zákon: Veľký komentár*, 5. vydanie. Žilina: Eurokó-dex, 2020, 1024 strán.
- FUNTA, R. – JURIŠ, F. – KLIMEK, L. *Európske právo, 3. doplnené a rozšírené vydanie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2024, 516 strán.
- CHIU, I. H.-Y. *Regulatory Convergence in EU Securities Regulation*. Alphen aan den Rijn: Kluwer Law International, 2008, 323 strán.
- IVOR, J. – POLÁK, P. – ZÁHORA, J. *Trestné právo hmotné – Osobitná časť*, 2. vydanie. Bratislava: Wolters Kluwer, 2022, 688 strán.
- KLIMEK, L. *Criminal Responsibility for Market Abuse in European Legal Framework*. In: *EU Law Journal*, Vol. 4 (2019), No. 2/2019, pp. 14 – 19.
- KLIMEK, L. *Effective Enforcement of Sanctions for Market Abuse in the EU: Introduction of Criminal Sanctions*. In: BĚLOHLÁVEK, A. – ČERNÝ, F. – ROZEHNÁLOVÁ, N. (eds.) *Czech Yearbook of International Law*, Vol. 4. New York: Juris Publishing, 2013, pp. 105 – 121.
- KLIMEK, L. *Mutual Recognition of Judicial Decisions in European Criminal Law*. Cham: Springer, 2017, 742 strán.
- KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán.
- MARCO, V. – SEBASTIAN, M. *Market Abuse Regulation: Commentary and Annotated Guide*, second edition. Oxford: Oxford University Press, 2017, 720 strán.
- MÜLLER-GRAFF, P.-Ch. – SELVIG, E. (eds.) *Regulation Strategies in the European Economic Area*. Berlin: Berliner Wissenschafts-Verlag, 2011, 144 strán.
- SEREDYŇSKA, I. *Insider Dealing and Criminal Law: Dangerous Liaisons*. Heidelberg – Dordrecht – London – New York: Springer, 2012, 278 strán.
- SERGAKIS, K. *The Law of Capital Markets in the EU: Disclosure and Enforcement*. London: Bloomsbury Publishing, 2018. 314 strán.
- STRÉMY, T. a kol. *Trestný zákon: Komentár – II. diel*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2022, 1534 strán.

SZABOVÁ, E. a kol. *Trestné právo hmotné – Všeobecná a osobitná časť*, 4. vydanie. Plzeň: Aleš Čeněk, 2021, 656 strán.

Právne predpisy

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 596/2014 zo 16. apríla 2014 o zneužívaní trhu (nariadenie o zneužívaní trhu) a o zrušení smernice Európskeho parlamentu a Rady 2003/6/ES a smerníc Komisie 2003/124/ES, 2003/125/ES a 2004/72/ES. Úradný vestník EÚ, L 173/1, 12. jún 2014.
Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/57/EÚ zo 16. apríla 2014 o trestných sankciách za zneužívanie trhu (smernica o zneužívaní trhu). Úradný vestník EÚ, L 173/179, 12. jún 2014.

Judikatúra Súdneho dvora EÚ a súvisiace dokumenty

Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 15. marca 2022 vo veci C-302/20, *A proti AMF*.

Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 2. februára 2021 vo veci C-481/19, *D. B.*

Rozsudok Súdneho dvora EÚ z 20. septembra 2022 v spojených veciach C-339/20 a C-397/20, *V. D. (C-339/20) a S. R. (C-397/20)*.

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Kasačný súd (*Cour de cassation*) (Francúzsko) 24. júla 2020 – *V. D. (vec C-339/20)*.

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Kasačný súd (*Cour de cassation*) (Francúzsko) 20. augusta 2020 – *S. R. (vec C-397/20)*.

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Odvolací súd Paríž (*Cour d'appel de Paris*) (Francúzsko) 9. júla 2020 – *A proti AMF (vec C-302/20)*.

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal taliansky Ústavný súd (*Corte costituzionale*) 21. júna 2019 – *D. B. proti Národná komisia pre obchodné spoločnosti a Burzu (Consob) (vec C-481/19)*.

Ostatné zdroje

Committee of European Securities Regulators (2007): *Report on Administrative Measures and Sanctions as well as the Criminal Sanctions available in Member States under the Market Abuse Directive (MAD)*. Paris, 2007.

Európska komisia (2011): *Návrh Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o obchodovaní s využitím dôverných informácií a o manipulácii s trhom (zneužívanie trhu)*, KOM(2011)651 v konečnom znení.

Predchádzanie zneužívaniu trhu na finančných trhoch [online]. Dostupné na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=LE-GISSUM:240404_2> [2024-06-18].

Trestné sankcie za zneužívanie trhu [online]. Dostupné na <<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/LSU/?uri=CELEX:32014L0057>> [2024-06-18].

O autorovi

Doc. JUDr. et PhDr. mult. Libor Klimek, PhD., Dr. h. c. je advokát, vysokoškolský učiteľ, autor a recenzent.

V aplikačnej praxi pôsobí ako samostatný advokát so sídlom v Starom Meste Bratislavy. Je špecialistom pre trestné právo. V minulosti pôsobil ako poradca prvého senátu Ústavného súdu SR vo veciach trestného práva. Pôsobil taktiež na Ministerstve spravodlivosti SR ako spolutvorca zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a spolutvorca Európskej siete pre práva obetí. Neskôr založil vlastnú advokátsku kanceláriu v Bratislave. Právne služby poskytoval klientom z 10 krajín (SR, Nemecko, Rakúsko, Spojené kráľovstvo, Taliansko, Belgicko, Poľsko, Maďarsko, Srbsko a Litva).

Na akademickej pôde pôsobí ako docent na Katedre trestného práva, kriminológie, kriminalistiky a forenzných disciplín Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Ako hosťujúci profesor prednáša na Právnickej fakulte Lipskej Univerzity v Nemecku. Je externým členom štátnicových komisií trestného práva v doktorandskom stupni štúdia (PhD.) na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity, Právnickej fakulty Univerzity Komenského, Právnickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe (Česká republika) a Právnickej fakulty Univerzity vo Vilniuse (Litva).

Pravidelne prednáša na medzinárodných kongresoch, konferenciách a prednáškových pobytoch doma a v zahraničí, v minulosti napríklad v Oxforde (Spojené kráľovstvo), v Cambridge (Spojené kráľovstvo), v Lipsku (Nemecko), v Moskve (Rusko), v Prahe (Česko) či vo Varšave (Poľsko).

Je autorom renomovaných svetových vydavateľstiev *Wolters Kluwer* a *Springer*, ako aj časopisov *Justičná revue* a *Štát a právo*. V Moskve pôsobí ako člen redakčnej rady časopisu *Economic Problems and Legal Practice* (Ekonomické problémy a právna prax). Publikoval viac než 200 diel, a to vo viacerých krajinách sveta. Jeho diela boli citované takmer vo všetkých krajinách Európy, ale taktiež v mnohých krajinách Ázie (napr. v Japonsku, Číne, Iráne, Južnej Kórei, Thajsku) či krajinách Ameriky (napr. Spojené štáty Americké a Brazília), a v dielach renomovaných vydavateľstiev, ako napríklad Oxford University Press, Cambridge University Press, C. H. Beck, Springer či Wolters Kluwer. Citoval ho taktiež Európsky parlament a generálny advokát Súdneho dvora EÚ (vo veci C-268/17 – A. Y.).

Venuje sa taktiež posudkovej a expertíznej činnosti. Je oponentom diplomových, rigorózných a dizertačných prác. Je recenzentom odborných a vedeckých kníh vydaných na Slovensku, ako aj v zahraničí. Posudzuje odborné a vedecké články pre domáce a zahraničné časopisy – napr. pre časopis *Justičná revue*, ktorý vydáva Ministerstvo spravodlivosti SR, vo Švajčiarsku pre časopis *Pravidlá* [Laws], ako aj pre ruský časopis *Ekonomické problémy a právna prax* [Проблемы экономики и юридической практики], ktorý vydáva renomované moskovské vydavateľstvo Yur-VAK. Ako národný expert pre slovenské trestné právo vypracováva právne analýzy pre Ústav právnych vied Poľskej akadémie vied vo Varšave a participuje ako externý člen na jej medzinárodných projektoch.

Vzdelanie v odbore právo nadobudol na Fakulte práva Bratislavskej vysokej školy práva (2010). Na Univerzite v Cambridge získal certifikát britskej angličtiny (2011). Doktorandské štúdium v odbore trestné právo a obhajobu dizertačnej práce *European Arrest Warrant* (neskôr publikovaná vydavateľstvom Springer ako monografia, 2015, 375 strán) absolvoval s vyznamenaním, a to na Fakulte práva Paneurópskej vysokej školy (2013). Na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity obhájil habilitačnú prácu *Mutual Recognition of Judicial Decisions in European Criminal Law* (Springer, 2017, 742 strán) a bol habilitovaný na docenta v odbore trestné právo (2018).

Ovláda a pravidelne používa päť jazykov.